

Dünya Klasikleri

Kaptan Grant'ın Çocukları

Jules Verne

Dünya Klasikleri – 21

Kaptan Grant'ın Çocukları

Jules Verne

Hazırlayan
Zümra Küçük

MEB Talim ve Terbiye Kurulu'nun 2207 sayılı Tebliğler
Dergisi'nde yayınlanan kararı ile ilköğretim ve ortaokul
öğrencilerine tavsiye edilmiştir.

Kaptan Grant'ın Çocukları

Erdem Yayın Grubu: 406

Erdem Çocuk: 400

ISBN: 978-975-501-401-2

Genel Yayın Yönetmeni

Melike Günyüz

Yazar

Jules Verne

Hazırlayan

Zümrü Küçük

Resimleyen

Mert Tugen

Görsel Yapım

© 2013, Erdem Yayınları Tic. A.Ş.

Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

11. Basım: İstanbul, 2020

Baskı: Akrake Basın Yayın San. Tic. Ltd. Şti.

İlleteli: 0508 Mah. Enişep 1. Sok. No: 10/-1

Başılgehir/İstanbul T: 0212 405 21 25

Matbaa Sertifikası Numarası: 46072

ERDEM YAYINLARI TİC. A.Ş.

Başılc Mah. Mevlana Celaleddini Rumi Cad. No: 28

Bodrum Kat 34460 Başılgehir/İstanbul

T: 0212 405 34 00 F: 0212 405 34 01

bilgi@erdemyayinlari.com.tr www.erdemyayinlari.com.tr

Yayıncı Sertifikası Numarası: 40018

Bu kitabın sahibi:

Ön Söz

Bir toplum kültürünü, kendi tarihi içinde biriktirdiği ve nesilden nesile aktardığı değerlerden oluşturur. Kültür yaşayan, gelişen ve etkileşen bir oluşumdur. Bu sebeple diğer kültürlerle sıkı bir etkileşim içindedir. Bütün kültürler birbirlerinden ilham alıp beslenirler. İşte klasikler de bu beslenmenin en önemli göstergesidir.

Evrensel kültürün ortak paydası olan Batı klasiklerini çocuklarımızla buluşturmak amacıyla, orijinal dilinden sadeleştirerek yirmi beş eserden oluşan bir seçki hazırladık. Heyecanlı, duygulu, şaşırtıcı pek çok maceranın yer aldığı bu seçkinin, klasikler için iyi bir rehber olmasını ümit ediyoruz.

Lort Glenarvan

26 Temmuz 1864 günü, Lort Glenarvan'ın Duncan isimli şahane yatı Kuzey Kanalı'nda süratle ilerliyordu. Lort'un yanında onun güzel eşi Lady Helena ve kuzeni Binbaşı Mac Nabbs da bulunuyordu.

Yapımı yeni biten Duncan'la ilk kez denize açılan Lort Glenarvan, Glasgow'a dönmekteydi.

Direğin tepesinde nöbet tutan gözcü tayfa, Arran Adası gözüktüğü sırada bağırdı.

- Tam arkamızda dev bir balık var!

Geminin kaptanı John Mangles bu haberi aceleyle Lort Glenarvan'a iletti. Lort, Binbaşı Mac Nabbs ile birlikte güverteye çıktı. Lort Glenarvan gözlerine inanamıyordu.

- Kaptan, şuraya bak! Böylesini daha önce görmüş müydün, diye sordu hayretle.

Kaptan Mangles gülümsemedi.

- Bu denizlerde böylesine büyük bir köpek balığına az

rastlanır efendim. Fransızlar, başının şeklinden dolayı ona çekiç balığı adını talmışlar. Köpek balıklarının en yırtıcısı olan bu canavarın izin vererseniz avlayabiliriz.

Lort Glenarvan, yanı başındaki Mac Nabbs'ın da fikrini aldıktan sonra köpek balığının avlanmasını emretti.

- Pekâlâ, John. Onu avlayalım!

Hava güzeldi ve deniz çoksakindi. Bu yüzden canavarın her hareketi kolaylıkla izlenebiliyordu. Ucunda gemi çapası kadar büyük bir çengel bulunan kalın bir halat hazırlandı ve ucuna büyük bir et parçası takılarak denize bırakıldı. Dev balık çengelle çok yakın olmasına rağmen etin kolusunu hemen almıştı. İnanılmaz bir hızla yata yaklaştı. Dev balık, yaklaştıkça daha da korkunç görünüyor du. Gerçekten de kafası çekiç şeklindeydi.

Mürettebat ve yolcular dev balığı nefeslerini tutarak izliyorlardı. Dev balık çengelin ucundaki eti bir anda yutuvermişti! Aynı anda halat gerildi, yat sarsıldı. Hayvan şiddetle debeleniyor, gemiyi sürüklemeye çalışıyor du. Tayfalar kaptanın emriyle hemen halatlara asıldılar ve ikinci bir halatı ilmi k şeklinde bağlayıp büyük zorluklarla köpek balığının kuyruğuna geçir-diler. Birkaç dakika sonra balık güverte deydi.

Av sona ermişti. Köpek balığı güvertede boylu boyunca yatıyordu. Üç buçuk metreden daha uzun, altı yüz kilogramdan daha ağırdı. Bundan çok daha büyük köpek balıkları da vardı. Fakat bu cins bir köpek balığı balık türünün en yırtıcılarından biriydi.

Gemiciler kaptanın emriyle ucu keskin baltalarını ellerine aldılar ve hayvanı parçalamaya başladılar. Bu dev, rastladığı her şeyi yutan o bur bir bal kolduğu için gemiciler bu balıkların midelerinden esrarengiz şeyler çıkabileceğini düşünürlerdi. Gemicilerden biri hayvanın karnını yarı ve midesini açtı. Kalın halatın ucuna bağlanmış çengel ve ucuna takılmış koca et parçasından başka bir şey görünmüyordu. Bir süre sonra ikinci kaptan bağırdı.

- Şuraya bakın! Midenin sonundaki kıvrımda parlayan bir şey var!

Tayfalarından birisi ilginç cismi eline aldı ve,

- Bu bir şişe olmalı, dedi hayretle.

Lordun gözleri parladı.

- Mükemmel! Denizlerde bulunan şişeler her zaman esrarengiz mesajlar taşır. Bakalım bizim şişemizin içinde neler var, dedi.

Tayfa şişeyi temizleyerek Lord Glenarvan'a uzattı. Lord, heyecan içinde şişeyi eline aldı. Yanındakilerle birlikte kaptan köşküne gitti. Az sonra Lord Glenarvan, Binbaşı Mac Nabbis ve Kaptan John Mangles masanın etrafında toplandılar. Tabi ki Lady Helena da oradaydı. O da neler olacağını merak ediyordu.

Büyük bir dikkatle şişenin ağzındaki mantarı çıkardılar. Şişenin içinde kâğıt parçaları görünüyordu.

Lord, büyük bir özenle kâğıt parçalarını çıkarıp incelemeye başladı.

- İlginç! Aynı şeyler üç ayrı kâğıda, üç ayrı dilde yazılmış. Fakat şişenin kapağından sızan deniz suyu yazıların bir kısmını silmiş. En az silineni ise Fransızca yazılmış olanı.

Lady Helena kâğıtlardan birini eline aldı.

- Evet, haklısın yazılar silinmiş. Peki bunlardan bir şey anlayabildin mi, diye sordu.

- Bilemiyorum ama deneyeceğiz, diyerek elindeki İngilizce sayfayı dikkatle okumaya başladı Lort.

Bir yandan da okuduklarını önünde duran kâğıda sırasıyla not alıyordu.

62 row

li bağılı Bri battı.

sahil karaya Kapt Gr bu

arada iki tay ölü mah

Lort Glenarvan sıkıntılı bir hâlde başını salladı.

- Bu gerçekten de zor bir iş. Ama belki de bütün mesajları birleştirirsek bir sonuç çıkarabiliriz. John, senin Almancan iyiydi değil mi?

Kaptan John Mangles, Almanca yazılan kâğıt parçasını eline aldiva okumaya çalıştı. Bu sırada Lort söylenilenleri not alıyordu.

7 Ha Glas bağ

kara çık korkunç yer

mahk ölüm tehli yardım etmez

Mac Nabbs da Fransızca mesajı çözmeye başladı.

Limanı bağli Gla otuz yedin en

Güney yarım bulutral gonya

Lady Helena:

Şimdi bir şeyler anlamaya başlamışlardı.

- Anladığım kadarıyla bir geminin battığı anlatılmaya çalışılmış. Acaba gemi nerede battı, diye sordu.

- İstersen önce bütün mesajları birleştirip okuyalım.

"7 Haziran 1862 günü, Glasgow limanına bağlı Britania gemisi, güney yarım küresinde, Patagonya sahillerinde batmıştır. Kaptan Grant ile iki tayfası karaya çıktılar. Yerliler onları tutsak aldı. Ölüm tehlikesi altındalar. Yardım edilmezse mahvolacaklar!"

Lady Helena heyecan içinde bir çığlık attı. Gözleri yaşarmış, ağlamak üzereydi.

- Aman Allah'ımlı Edward ne olur bir şeyler yap! Kaptan Grant ve adamlarına yardım etmeliyiz. Duncan, çok sağlam bir gemi; uzun deniz yolculuğuna dayanabilir.

Lort Glenarvan, güzel eşi Lady Helena'yı rahatlatabilmek için,

- Endişelenme Helena. Sana hak veriyorum, bir şeyler

yapmalıyız. Elimizdeki belgeler her şeyi açıkça ortaya koyuyor. Onları bulacağımıza inanıyorum, dedi.

Lady Helena ağlamaya başladı.

- Düşünsene, Kaptan Grant'ın ve adamlarının aileleri şimdi ne hâldedir. Kim bilir, belki de artık onlardan ümitlerini kesmişlerdir!

- Haklısın Helena. Glasgow'a döntünce ilk işim yetkililerle görüşmek olacak. Kaptan Grant ve adamları için herkesin elinden geleni yapacağına inanıyorum.

Bu sırada içeriye giren bir tayfa, limana girdiklerini bildirdi. Duncan limana demir atınıştı. Lady Helena, Lord Glenarvan'la vedalaşarak kendisini bekleyen arabaya bindi. Araba Malcolm Şatosu'na doğru süratle ilerlemeye başladı.

Lord Glenarvan ise yetkililerle görüşüp yardım istemek amacıyla Glasgow'a gitmeden önce gazete bürolarına şöyle bir ilan verdi:

"Glasgow limanına bağlı *Britannia* gemisi ile Kaptan Grant hakkında bilgi tosu'nda, Lord Glenarvan'a başvuruları ilan

Kaptan Grant'ın Çocukları

Malcolm Şatosu, İskoçya'nın belki de en etkileyici ve en önemli şatosuydu. Lort Glenarvan, Lomond Gölü'nün berrak suları ile iç içe olan bu şatodan sahip olduğu geniş araziye adaletle yönetiyordu.

Büyük bir servetin sahibi olan Lort, otuz ilü yaşındaydı. Uzun boylu, yakışıklı, cesur ve mertti. Çok zengin olmasına karşın zenginliğiyle övünmezdi. Yoksulları konuyan, iyiliksever bir insandı. Çevresinde onun için hayatını ortaya koymayacak kimse yoktu.

Lort Edward Glenarvan, üç ay önce bir keşif yolculuğu sırasında ölen ünlü kâşif William Tuffnel'in yirmi iki yaşındaki kızı Helena ile evlenmişti. Bayan Helena, soylu bir aileden gelmiyordu fakat tam bir İskoçyalıydı. Bu da vatansever Lort için her türlü asalet unvanından daha önemliydi.

Çevrelerindeki herkesin Lort'a karşı duyduğu sadakat Helena'yı çok etkilemişti ve o da bu yüzden Lort'u minnettar-

likla karışık bir sevgiyle seviyordu. Mavi gözlü, sarışın güzel bayanın kalbi de en az dış görünüşü kadar güzeldi. Lort ile evlendiği günden itibaren halkın iyilik meleği hâline gelmişti.

Lort Glenarvan, güzel eşiyle birlikte mutlu ve sakin bir hayat yaşıyordu. Eşini balayında deniz yolculuğuna çıkarmayı planlamıştı. Duncan gibi mükemmel bir gemiyle dünyanın birçok güzel yerini dolaşabileceklerdi. Ama son olaylar bütün planlarını altüst etmişti.

Lort kazazedelerin kurtarılması için Londra'da girişimlerde bulunuyordu. Fakat hiçbir şey düşündüğü gibi gelişmemişti. Bütün çabalarına rağmen Amirallik, Kaptan Grant ve adamları için bir şeyler yapmak istemiyordu. Yetkililer, onlardan ümidini kesmişti, çaba harcamanın boşuna olduğunu düşünüyorlardı.

Lady Helena merak içinde, eşinden gelecek haberleri bekliyordu. Lort, düzenli olarak gönderdiği mektuplarında, neler yaptığını yazıyordu ve hiç de iyi haberlerin olmadığı son mektubunda, birkaç gün sonra döneceğini bildiriyordu.

Akşamüzeri şatonunkâhyası, Lady Helena'ya iki çocuğun onu görmek istediğini haber verdi. Lady, onları hemen kabul etti. Biri kız, ötekisi erkek olan çocukların kardeş oldukları daha ilk bakışta göze çarpıyordu. Kız, on altı yaşlarında güzel bir genç kızdı, erkek ise henüz on iki yaşlarındaydı. Çocuklar, Lort Glenarvan'ı görmek istediklerini söylediler. Lady Helena:

- Kendisi şu anda evde değil. Ama geliş nedeninizi bana da söyleyebilirsiniz. Ben eşi Helena'yım, dedi gülümseyerek.

Genç kız, çekingen bir sestonuyla bu civarda oturmadıklarını ve kasabaya Balloch treniyle geldiklerini söyledi. Ağlamaklı bir hâlde elindeki gazete ilanını gösterdi.

- Biz Kaptan Grant'in çocuklarıyız. Ben Mary Grant'im, bu da kardeşim Robert Grant. Yalvarırım bize babam hakkında bildiklerinizi anlatınız! Yoksa • yaşıyor mu?

Lady Helena duyduklarına inanamıyordu. Genç kızı sevgiyle kucakladı. Robert'i de yanaklarından öptü. Gözyaşları içinde,

- Demek sizler kaptanın çocuklarısınız, dedi.

- Babamızdan bahsediniz. Onun nerede olduğunu biliyor musunuz, diye sordu Mary.

Lady Helena çocuklara yer gösterdi ve onlara oturmalarını rica etti.

- Çocuklar, lütfen Londra'da bu konuyu araştırıyor. Sanırım yarın kendisi burada olacak. Şimdi hep beraber Lord'un güzel haberlerle dönmesini bekleyelim.

Mary Grant bitkin bir hâlde sordu:

- Babamın başından geçen kaza ile ilgilineler biliyorsunuz?

- Yalan söyleyerek sizi boş yere ümitlendirmek istemiyorum. Babanızın kurtulma ihtimali oldukça zayıf. Ama küçük bir ihtimal de olsa bunun için çaba harcamaya değer, dedi Lady Helena.

Bu sözleri duyan Mary ve Robert ağlamaya başlamıştı. Lady Helena çocukların yanına oturarak onlara birkaç gün önceki

deniz maceralarını anlattı. Dev köpek balığının midesinden çıkan şişeden ve onun içindeki yılanmış kâğıt parçalarından bahsetti. Lord Glenarvan'ın Londra'ya niçin gittiğini anlattı. Çocuklar, onu büyük bir dikkatle dinlemişlerdi. Fakat Lady Helena babalarının yerlilere tutsak olma ihtimalinden söz etmedi. Onların daha fazla üzülmelerini istemiyordu.

Robert kendini tutamamış ve ağlamaya başlamıştı fakat ablası Mary büyük bir soğukkanlılıkla onu sakinleştirdi. Lady Helena, çocukların hayat hikâyelerini dinlemek istedi. Mary Grant anlatmaya başladı:

- Biz iki kardeşiz. Annem, Robert'i dünyaya getirirken öldü. Bizi iyi kalpli, yaşlı bir akrabamız büyüttü. Babamız çok cesur bir denizeydi ve sürekli seyahatlere çıkardı. Büyük bir ticaret gemisinin kaptanıydı. Çıktığı son deniz seyahatinde de bizi yine bu iyi kalpli kadına emanet etmişti. Bundan tam iki yıl önceydi. On dört yaşındaydım o sıralar. O günden sonra bir daha babamızdan haber alamadık. Kısa bir süre önce bize bakan iyi yürekli, yaşlı kadın öldü. Şimdi yalnız başımıza yaşıyoruz. Tam babamızın öldüğüne inanmışken birden gazetede ilanınızı gördük. Hiç vakit kaybetmeden yola çıktık ve buraya geldik.

Mary, sözlerini tamamladığında Lady Helena gözyaşlarını siliyordu. Çocuklardan, Lord gelinceye kadar şatoda kalmalarını istedi. Kaptan Grant'ın çocukları bu teklifi ilk önce kabul etmeseler de bu sevimli bayanın hatırını kıramadılar ve geceyi şatoda geçirdiler.

Ertesi sabah erkenden uyanan çocuklar bahçeye çıktıklarında şatoya doğru yaklaşan bir araba gördüler. Lord Glenarvan şatoya dönüyordu.

Ara badan inen Lord, üzgün ve öfkeli görünüyordu. seyrek sevgili eşini kucakladı.

- Hoş geldin Edward. Nasıl geçti yolculuğun? Yoksa iyi haberlerle gelmedin mi, diye sordu sabırsızca Lady Helena.

Lord Glenarvan bağırarak anlatmaya başladı:

- İyi haberler mi? Bu adamların hepsi taş kalpli! Uç İskoç için binlerce kilometrelik yol katedemezlermiş! Bu, dünyanın parası demekmiş! Zaten iki yıl aradan sonra onların yaşadığını düşünmek de akıllıca olmazmış! Anlayacağın bu adamlar yardım etmeyecekler. Zavallı Kaptan Grant!

Tam bu sırada acı bir çığlık sesi duyuldu:

- Aman Allah'ım! Zavallı babacığım!

Lordun az ilerisinde duran Mary Grant duyduklarının etkisiyle bayılmıştı. Lord Glenarvan ve Lady Helena hemen kızın yanına koştular. Lord, olanlardan hiçbir şey anlamamıştı. Genç kızı ayağa kaldırdı.

- Babanız mı?

Lady Helena gözyaşları içinde anlatmaya başladı:

- Evet Edward! Onlar Kaptan Grant'ın çocukları. Senin gazetelere verdiğin ilanı görmüşler. Zavallı çocuklar bir haber alabilmek için buraya gelmişler. Demek Amirallikteki kalıpsız adamlar bu öksüzlere yardım etmek istemiyor?

Lort, üzüntü içinde çocuklara baktı.

- Sizin burada bulunduğunuzu bilseydim, dedi ve sözünü tamamlayamadan sustu.

Şimdi herkes susmuştu. Bahçeye sıkıntılı bir hava çökmüştü.

Sessizliği bozan Robert oldu.

- Alçaklar, korkaklar, diye bağırmaya başladı.

Mary, kardeşini sakinleştirmeye çalışıyordu. Artık yapılacak bir şey yok gibiydi. Genç kız Lort Glenarvan'a ve iyi kalpli eşi Helena'ya teşekkür ederek gitmek için izin istedi. Fakat Lady Helena buna izin vermedi.

Sonra da yaşlı gözlerle kocasına baktı.

- Edward, bana söz vermiştin. Balayımızda Duncan'la dünyanın birçok yerini dolaşacaktık. Bütün bunları beni mutlu etmek için planladığını biliyorum. Belki de programımızda ufak bir değişiklik yapabiliriz. Mesela bu seyahate kayıp gemicileri bulmak amacıyla çıkabiliriz. Ne dersin?

Lort Glenarvan karısına hayran hayran baktı. İyi yürekli ve cesur karısıyla gurur duyuyordu. Sevgi ile karısının ellerini tuttu.

- Helena, seni çok seviyorum! Her zam anki gibiyine haklısın. Haydi çocuklar, ne duruyorsunuz? Hemen hazırlıklara başlayalım! Uzun bir yolculuk bizi bekliyor, dedi

Duncan

Lady Helena iyi kalpli ve cömert bir insandı. Son derece lüks bir balayı programı yerine iki yıl önce denizde kaybolmuş üç gemicinin yardımına koşmayı tercih etmişti. Aslında Lord Glenarvan da Londra'daki yetkililerden ret cevabı alınca kaza-zedeleri bizzat kurtarmayı düşünmüştü. Fakat evleneli henüz üç ay olmuştu. Güzel eşini yalnız bırakıp uzun bir seyahate çıkması belki de hatalı olurdu. Şimdi ise bu güzel teklif karısından geldiği için sorun kendiliğinden hallolmuş oluyordu.

Yapılacak çok fazla iş vardı. Lord Glenarvan hemen Kaptan John Mangles'ı çağırarak Duncan'ın bu tehlikeli yolculuk için hazırlanmasını emretti.

Aslında Lady Helena haklıydı. İngiltere'nin en hızlı ve sağlam gemilerinden biri olan bu yat böyle bir yolculuk için gerçekten de idealdi. Duncan, ildiyüz on ton yük taşıma kapasitesindeydi. Yelkenliyive aynı zamanda kömürle çalışan buhar makineleri ile buharlı gemi özelliğine de sahipti. Saatte 17 mil

sürat yapabiliyordu. Duncan, bütün bu özellikleri sayesinde dünya turuna çıkmak için mükemmel bir gemiydi.

Kaptan Mangles personel, malzeme, erzak ve yakıt işlerini halletmeye başladı. Kısa zamanda çok işyapması gerekiyordu. Uzun deniz yolculuğu sırasında kömür alabilecekleri limanlara pek sık rastlayamayacaklarını biliyordu. Bu yüzden gemiye kendilerine uzun süre yetecek kadar kömür yükledi. Ambarlara da neredeyse iki sene yetecek kadar yiyecek depoladı. Tabii suyu da unutmadı.

Kaptan John Mangles, cesur ve deneyimli bir denizciydi. Otuz yaşlarındaydı ve çevresindeki herkes tarafından sevilirdi.

İkinci Kaptan Tom Austin, uzun yıllarını denizlerde geçirmiş yaşlı ve tecrübeli bir denizciydi. Güvenilir ve sağlam karakterliydi. Geminin yirmi üç kişilik diğer personeli de son derece cesur, deneyimli, güvenilir ve güçlü denizcilerden oluşuyordu.

Gemide, mürettebatın dışında Lort ve güzel eşi, Kaptan Grant'ın çocukları, Lady Helena'nın özel hizmetçisi Bayan Olbinett, yatın kamarotu Bay Olbinett ve tabii ki Binbaşı Mac Nabbs olacaktı.

Binbaşı Mac Nabbs, elli yaşlarında, ciddi görünümlü bir askerdi. Çok zeki, cesur ve kuvvetliydi. Binbaşı, Lort'un en yakın akrabalarından biriydi. Böyle bir yolculukta Binbaşı'nın tecrübelerinin de mutlaka faydaları olacaktı.

Bütün Glasgow bu yolculuğu konuşuyordu. Kaptan Grant ve adamlarını kurtarmak için Lort'un böyle bir yolculuğa çık-

ması herkesin takdirini toplamıştı. Herkes heyecan içinde hareket gününü bekliyordu.

Nilhayet 24 Ağustos'ta yolcular ve mürettebat gemiye bindi. Limanı dolduran heyecanlı kalabalık bu cesur insanlara el sallıyor, zorlu seyahatleri için dualar ediyordu. Gece saat on ikiyi gösterdiğinde rengârenk ışıklarıyla inanılmaz güzellikte görünen Duncan demir aldı. Bütün Glasgow sanki o an ayağa kalkmıştı. Lord Glenarvan ve cesur yol arkadaşlarına sevgi gösterileri yapıyorlardı.

Yolculuk Başlıyor

Yolculuk güzel başlamıştı. Gemi, düdüğüntü uzun uzun öttürerek limandaki diğer gemilerin arasından sıyrılıyordu. İlk gün deniz oldukça dalgalıydı ve gemi tıpkı bir beşik gibi sallanıyordu. Ancak endişe edilecek bir durum yoktu. Ertesi gün ise hava biraz daha iyiydi, rüzgâr yön değiştirmişti. Bütün mürettebat ve yolcular güverteye çıkıp güneşin doğuşunu seyrettiler.

Kaptan Mangles, Lort Glenarvan'a geminin durumu hakkında bilgi verdi. Duncan gerçekten de çok iyi yol alıyordu. Böyle devam ederlerse beş hafta sonra Horn Burnu'nda olabileceklerdi.

Lort:

- Robert Grant'ı nasıl buldun John, diye sordu.

Kaptan, eliyle yukarıyı işaret etti. Robert, geminin mizana¹

¹ mizana: Uç veya daha çok direği bulunan yelkenli gemilerde arka direk.

direğine tırmanmış, gözcülük yapıyordu. ● anda kardeşini yukarıda gören Mary birden telaşlandı.

- Aman Allah'ım! Bu Robert, diye bağırdı.

Kaptan, genç kızı sakinleştirdi.

- Korkmayın küçükhanım! Kardeşiniz yetenekli ve cesur bir genç. Kaptan Grant'la karşılaştığımızda Robert çok değişmiş olacak. Belki de babası onu tam bir denizci olarak görecektir.

Mary, bu güzel düşüncelerinden dolayı kaptana teşekkür etti. Hep birlikte gemiyi dolaşmaya başladılar. Güvertede yalnızca Binbaşı Mac Nabb's kalmıştı. Binbaşı denizi seyretmeye öylesine dalmıştı ki dostlarının yanından ayrıldığını fark etmemişti bile. Aniden duyduğu sesle geriye döndü. Hiç tanımadığı bir adam ona doğru sesleniyordu.

İyi ama bu yabancı dakındı? Binbaşı, karşısındaki adamı dikkatlice süzmeye başladı. Uzun boylu, çok zayıf bir adamdı bu. Kocaman yuvarlak ve kalın çerçeveli gözlükleriyle oldukça komik görünüyordu. Binbaşı kim olduğunu bilmediği yabancıyla ilgilenmedi bile. Denizi seyretmeye devam etti.

Tam ● sırada Bay ●lbinett oradan geçiyordu. Yabancı adam bağırdı:

- Heey, kamarot!

Bay ●lbinett ilk kez gördüğü adama garipseyen gözlerle baktı.

Adam tekrar bağırdı:

- Heey, sana söylüyorsunuz! Sen kamarot değil misin yoksa?

- Şeyy, evet, yani kamarotum. Fakat siz kimsiniz, diye sordu Bay Olbinett.

- Ben 6 numaralı kamaranın yolcusuyum.

- 6 numaralı kamara mı? Hangi altı numara, anlamadını?

- Ne demek hangi altı numara? Bu gemide kaç tane 6 numaralı kamara var. Her neyse kahvaltına ne zaman hazır olur? Öylesine açım ki.. Uyyakalmışım, tam 36 saattir açım.

Bay Olbinett bu ilginç yolcunun kim olduğunu anlamaya çalıştı. Ama hayır. Böyle birini tanıımıyordu. Yabancı adam tekrar sesleniyordu ki Bay Olbinett kaptanı gördü.

- İşte kaptan geliyor! Merak ettiklerinizi ona sorabilirsiniz!

Yabancı, gülümseyerek kaptana doğru ilerledi.

- Günaydın, Kaptan Burton!

Kaptan John Mangles şaşırды.

- Hayır, efendim! Adını Burton değil. Ben Kaptan John Mangles, diye cevap verdi.

- İyi ama Kaptan Burton nerede? Her neyse ben yine de geminiz Skotia'nın bu kadar mükemmel olacağını sanmıyordum. Doğrusu bu yolculuk düşündüğümünden de keyifli olacak.

Kaptan, durmaksızın Skotia gemisinden ve Kaptan Burton'dan söz eden bu yabancıyı birdenbire nereden çıktığını bir türlü anlayamamıştı. Kaptan, ona cevap vereceği sırada Lord Glenarvan, Lady Helena ve Mary Grant güverteye çıktılar.

Kaptan, yabancıya dönerek,

- Sizi

Lort Glenarvan yabancıya,

- Efendim, ben Lort Glenarvan. Sizi tanıyabilir miyim acaba, dedi.

- Adım Jagues Eliacis Francois Marie Paganel. Paris Coğrafya Enstitüsü genel sekreteryim. Aynı zamanda dünyanın birçok şehrindeki coğrafya derneklerinin de üyesiyim. Yirmi yıldır coğrafyayla uğraşıyorum. Şimdi de coğrafya konusunda bilimsel bir konferans için Hindistan'a gidiyorum. Kalküta'da toplanacak olan coğrafyacılarla yeni gelişmeleri inceleyeceğiz.

Dalgın Coğrafyacı

Lort Glenar van, karşısındaki adamı ilgiyle dinledi. Aslında onu ismen tanıyordu. Paganel, Fransa'nın en ünlü bilim adamlarından biriydi. Ne var ki ünlü coğrafyacı sadece araştırmalarıyla değil aynı zamanda yolculukları sırasındaki dalgınlıklarıyla da tanınmış bir kişiydi. Kimse bir şey anlamasa da Lort Glenar van yavaş yavaş bu işteki sırrı çözüyordu.

- Bay Paganel, sizi çalışmalarınızdan dolayı tanıyorum ve takdir ediyorum. Lütfen bir şey sormama izin verir misiniz, diye sordu.

Paganel, tanınmış olmaktan son derece memnundu.

- Elbette efendim! Lütfen buyurun, sizi dinliyorum.

- Acaba bu gemiye akşam mı bindiniz? Yani gemiye bindiğinizde hava kararmış mıydı?

- Evet, efendim. Kesinlikle geceydi. Etrafa bakındım ama kimseleri göremedim. Yol yorgunluğundan ötürü hem en uyu-

dun. Tam otuz altı saattir uykudaydım. Sanırım bu yüzden kimse beni görmedi, diye cevap verdi.

- Bayım, bunu söylemek istemezdim ama gemimiz Hindistan'a gitmeyecek. Bir süre için bu geziden vazgeçmek zorundasınız, dedi.

- Vazgeçmek mi? Neden?

- Çünkü şu anda Hindistan'a arkamızı dönmüş bulunuyoruz da ondan!

- Bu da ne demek oluyor? Kaptan Burton, bari siz bir şey söyleyiniz!

John Mangles daha fazla dayanamayarak konuşmaya katıldı.

- Efendim, daha önce de söylemiştim, ben Kaptan Burton değilim! Benim adım Kaptan John Mangles!

- İyi ama ya Scotia?

- Asıl sorun da bu zaten! Bu gemi Scotia değil!

- Ne? Hiçbir şey anlayamıyorum!

Paganel çok şaşırmıştı. Bütün bunların tatsız bir şaka olduğunu düşündü. Ancak tam da bu esnada gözleri güvertedeki kocaman yazıya ilişti.

"DUNCAN Glasgow"

Eller iyle başını tutarak umutsuz bir çığlık attı.

- Aman Allah'ım! Bu bir felaket!

Kim senin yüzüne balmadan koşarak kamerasına indi ve olanları sakın kafayla düşündü. Diğerleri ise Paganel gibi git-

mez kahkahalarla gülmeye başladılar. Binbaşı ise her zamanki gibi çok ciddi idi. Onun birilerine veya bir şeye güldüğü pek görülmeydi.

Durum çok açıktı. Paganel, Hindistan'a gidecek olan Skotia'nın yolcusuydu. Scotia limanda Duncan'ın yanında demirlemişti. Şaşkın coğrafyacı gece karanlığında yanlışlıkla Duncan'a binmişti. Şimdi ise yapılacak bir şey yoktu. Yolculuk devam ediyordu. Dalgın coğrafyacı istemeyerek de olsa bu serüvenin bir parçası olmuştu.

Paganel uzun uzun düşündükten sonra gerçekleri anlamıştı. Güverteye döndüğünde utanç içindeydi. Ancak yine de fazla bozuntuya vermek istemedi. Her şey yağmın en rotayı öğrenince morali fena hâlde bozuldu.

- Ne? Afrika mı? Ama anlamıyorsunuz. Ben bir bilim adamıyım. Dünyanın geleceğini ilgilendiren bu konferansa katılmak zorundayım. Kaptan, lütfen rotayı Hindistan'a çeviriniz, diye âdeta yalvannaya başladı.

Bu sırada Lady Helena söze karıştı:

- Beyefendi, inanın size yardımcı olabileceyi çok isterdik. Ama Duncan'ın çok önemli bir görevi var. Bu bir insanlık görevi. Patagonya kıyılarında kaybolmuş Kaptan Grant ve iki adamı iki yıl önce çıktıkları yolculuktan bir daha geri dönmедiler. Onlara yardım etmek zorundayız. Bu yüzden geminin rotasını değiştiremeyiz!

Lort Glenarvan, Paganel'e Kaptan Grant'ın esareti'ni me-

sajından bahsetti. Zavallı denizcilerin acıklı hikâyesini anlattı. Paganel'in de bu araştırmada kendilerine yardımcı olmasını istedi.

Paganel durumun vahametinin farkındaydı ama birilerinin ondan bir şey istemesi de hoşuna gidiyordu.

- Görüyorum ki size yardımcı olmanızı hepiniz çok istiyorsunuz, dedi.

Binbaşı altta kalmadı.

- Ya siz Paganel! Bence asıl siz bize katılmak için can atıyorsunuz!

Herkes kahkahalarla gülüyordu bu atışmalara. Paganel de serüvene katılmaya karar vermişti. Robert öylesine bir coşkuyla boynuna sarıldı ki coğrafyacı neredeyse sırtüstü yuvarlanıyordu. Neşe içinde çocuğu omuzlarından tuttu.

- Vay canına! Sen ne kadar güçlü bir delikanlısın! Söz veriyorum, sana coğrafya öğreteceğim!

Sakin Geçen Günler

Duncan, 7 Eylül'de Ekvator'u aştı, güney yarım küreye girdi. Yolculuk kolay geçiyordu, herkes mutluydu. Özellikle Kaptan Mangles hayatından memnun görünüyordu. Çünkü Mary Grant'ı çok beğeniyordu. Diğerleri de kaptanın hislerinin farkındaydı. Güzel kızdan başka, bu işin farkına varmayan kalmamıştı.

Paganel, gemi haritaları incelemekle ve İspanyolca çalışmakla geçiriyordu. Gemide İspanyolca bilen yoktu ve Paganel bu dilin araştırmalarda gerekli olacağını düşünüyordu. Bu arada Robert'in coğrafya derslerini de hiç ilhamal etmiyordu.

15 Eylül'den itibaren Patagonya kıyıları görünmeye başlamıştı. On gün sonra da Magellan Boğazı sularındaydılar. Boğazdaki yolculukları bir buçuk gün sürdü. Kıyı boyunca uzanan kayalıkları herkes büyük bir dikkatle seyretnmişti.

Glasgow'dan ayrılışlarının kırk ikinci gününde, Şili'nin Talcahuano Limanı'na demirlediler. Glenarvan ile Paganel karaya

çıkıldılar. Coğrafyacı hemen İspanyolcasından yararlanmak istedi. Ama yerlilerle anlaşamamak onu pek şaşırtmıştı.

- Her hâlde telaffuzum yanlış. Beni anlamıyorlar, diyordu.

Kolayca İngiliz konsolosluğunu buldular. Konsolosun yaptığı araştırmalar bir sonuç vermedi. Halktan da bir şey öğrenemediler. Kaptan Grant ve gemisi hakkında kimse bir şey söyleyemiyordu.

Bir çözüm bulunmalıydı. Ama nasıl... Paganel, Kaptan Grant'ın yazdığı meşajları inceliyordu.

- Belki de yerliler onları tutsak etmişler, dedi.

- Yani siz şimdi kaptan ve adamlarının buralarda bir yerde yerlilerin tutsağı olduğunu mu düşünüyorsunuz, diye sordu Lort Glenarvan.

Lady Helena, heyecanla,

- Aman Allah'ım! Ya hayatları tehlikedeysse, diye bağırdı.

Paganel:

- Hayır, merak etmeyin, dedi. Buradaki yerliler yamyam değildir. Fakat yine de çok iyi durumda olmayabilirler, diyerek bir plan yapınları gerektiğini anlattı.

Uzun uzun tartıştıktan sonra arama çalışmalarını hem denizden hem de karadan sürdürmeye karar verdiler. 14 Ekim'de yola çıkılacaktı. Karadan gidecek grupta Lort Glenarvan, Paganel, Mac Nabbs, Robert Grant, Tom Austin ve tayfalarından da Wilson ve Mulrady olacaktı.

Hareket sabahı rehberlere katırlar iskelede onları bekti-

yorlardı. Ayrılık göz yaşartıcıydı. Lady Helena eşinden, Mary Grant ise kardeşinden ayrılıyordu. Sonunda yeni bir yolculuk başlıyordu. Bay Glenarvan herkes katırlarına bindikten sonra bakışlarını denize doğru çevirdi. Çok sevdiği eşini düşündü. Duncan da o sırada son hızla ilerliyordu.

Rehberlerle anlaşmak zor olmamıştı. Katırcıbaşı İngiliz olduğundan rahatça anlaşabiliyorlardı. İki yerli kılavuz, katırları çekiyordu. Onlara yardım eden bir de çocuk vardı.

Lort Glenarvan, bulunduğu ülkenin koşullarına ayak uydurabilmek için yerli halkın giysilerini seçmişti. Paganel ile Robert ise giydikleri paçoyu çok sevmişlerdi.

Güzel bir havada yola çıkıldı. Geceyi küçük bir kentte geçirip tekrar yola koyuldular. Yol boyunca pek az yerliye rastlıyorlardı.

Birkaç gün sonra yol dikleşmeye başladı. Sık sık karşılaştıkları küçük derelerden geçerek dağlara tırmanmaya başladılar. Derken karşılarına dindik bir duvar çıkıverdi. Katırcıbaşı katırından inip kollarını kavuşturdu. Lort Glenarvan merakla sordu:

- Sorun nedir? Yoksa yolunuzu mu kaybettiniz?

- Hayır efendim, yolu çok iyi biliyorum. Burası Antuco Geçidi. Buralarda çok sık deprem olur. Son depremde yol tıkanmış, buradan katırlar geçemez.

Binbaşı öfkelenedi.

- Katırlar geçemez belki ama insanlar geçebilir. Böyle bir engel yüzünden geri dönmeyiz.

Katırcıbaşı tehlikeye girmek istemiyordu.

- Ben katırlarımı bırakamam. İsterseniz siz gidin, biz buradan döneriz.

Paganel kararlı bir ses tonuyla konuştu:

- Arkadaşlar, burası sınır. Duvarın diğer tarafı Arjantin. Orada yeni kılavuzlar buluruz. Ben yola devam edelim derim.

Böylece kılavuzlarından ayrıldılar. Dik duvarı iki saatte geçebildiler. Artık devamlı tırmanıyorlardı. Etraf buzlarla kaplıydı. Üç bin üç yüz metreye ulaştıklarında da hiç bitki kalmamıştı. Giderек azalan oksijen yüzünden zor nefes alıyorlardı. Artık düşe ka-ka, binbir güçlүkle ilerleyebiliyorlardı.

Tam da ümitsizliğe kapılacakları bir anda karşılarına bir kulube çıktı. Geceyi burada geçirmeye karar verdiler. Burası on kişinin rahatlıkla sığınabilecekleri bir barınaktı. Çevreden topladıkları kuru ağaç parçalarıyla bir ateş yaktilar.

Geceleyn oturmuş kahve içenlerken dışarıdan bazı gürültüler gelmeye başladı. Dışarı çıktılar. Bu bir hayvan sürüsünün gürültüsüydü. Binbaşı ateş ederek hayvanlardan birini vurdu. Deveye benzeyen fakat deveden biraz daha küçük bir hayvandı bu.

- Bu hayvanlar neden korktu acaba, diye sordu Lort.

Paganel'in uykusu vardı.

- Bildiğim tek şey şu anda çok uykum olduğuy, diye cevap verdi.

Uzun ve yorucu geçen bir günün ardından hep birlikte

uyudular. Gece yeni başlamıştı ve dolunay vadiyi aydınlatıyordu. Rahatsız edici bir sessizlik vardı. Birdenbire yer sallanmaya başladı. Kulübenin duvarları çatırdamaya başladı ve sonra kulübe yerle bir oldu.

Durumu ilk fark eden Lort Glenarvan'dı.

- Kaçın, deprem oluyor! Kaçın, diyerek kendisinin kulübenin dışına attı. Diğerleri de aynı şeyi yaptı. Yedi kişi bir yerlere tutunmaya çalışıyor ama yine de yuvarlanmaktan kurtulamıyorlardı. Bu korkunç durum ne kadar sürdü kimse bilmiyordu. Herkes baygın hâlde yerde yatıyordu. Kendisine ilk gelen Binbaşı oldu. Üzerini çırparak etrafına bakındı.

Herkes yanındaydı fakat bir tek Robert ortalıkta görünmüyordu. Robert Grant, neredeydi? Şafak söküyor, etraf aydınlanıyordu. Saatlerce aradılar ancak onu bir türlü bulamadılar.

Duncan'la buluşma zamanı gelmişti. Hemen yola koyulmaları gerekiyordu. Lort Glenarvan ise Robert'i bulmadan ayrılmayacağını söylüyordu. Sanki yer yarılmış da Robert içine girmiş gibiydi. Hiçbir yerde görünmüyordu. Birden Lort Glenarvan gökyüzünü işaret etti.

- Şuraya bakın, diye bağırıldı.

Lort heyecanlanmıştı.

- Bu bir akbaba, dedi. Acaba bu akbaba ölü veya yaralı bir inimi gördü?

Az sonra akbabayı pençelerinin arasında bir şeyler taşıırken gördüler. Bu Robert'ti! Kuş henüz yeni yükselmeye başlamıştı.

Binbaşı nişan alıp hayvanı tam vuracağı sırada vadinin aşagısından bir patlama sesi duyuldu. Akbaba kafasından vurulmuştu. Ağır ağır, döne döne inerken pençeleri arasındaki avını da bırakmadı, onu usulca yere koydu. Yanına vardıklarında akbaba ölmüştü ve Robert, akbabanın kocaman kanatları arasında kalmıştı. Ama hâlâ yaşıyordu. Sadece baygındı. Hemen çocuğun yüzünü derenin ılık suyu ile yıkadılar. Robert kendine geldi ve gözlerini açtı.

- Babacığım, dedi.

Robert sayıklıyordu. Çocuk şimdi bir tehlikeden kurtulmuş, bir başka tehlikeyle karşılaşmıştı, neredeyse boğulacaktı. Robert'i öylesine kucaklıyorlar, bağır larına basıyorlardı ki az kalsın çocuğu boğuyorlardı. Peki ama ateş eden kimdi? Çevrelerine baktılar. Bulundukları yerin elli adım ötesinde, uzun boylu biri, elinde bir av tüfeği ile duruyordu. Sırtında Patagonya yerlilerine özgü muhteşem bir palto vardı. Bu görkemli Patagon, bir şeyler söylemek istedi ama diğerleri anlayamadılar. Glenarvan sordu:

- İspanyolca?

Patagon, başıyla onayladı. Paganel'e iş düşmüştü. Çağrıldılar, koşup geldi. Selam verdikten sonra konuşmaya başladı.

- Siz çok yiğit bir kişisiniz, dedi. Diğerleri cevap vermedi. Besbelli anlamamıştı.

Paganel bu kez,

- Patagon musunuz, diye sordu.

Fakat yine ses yoktu. Sonunda Paganel avazı çıktığı kadar bağırarak zorunda kaldı.

- Anlamıyor musunuz?

Yerlinin bir şey anlamadığı besbelliydi. İspanyolca karşılık verdi.

- Anlamıyorum!

Bu kez de Paganel onu anlamamıştı.

- Hangi lehçeyi konuşuyor bu adam, diyordu.

Ama adamın İspanyolca konuştuğu açıktı.

Binbaşı, hafifçe gülümseyerek,

- Ah benim bilgin dostum, yine bir dalgınlık yapmış ol-
mayasınız sakın?

Paganel bayağı kızmıştı. Ceplerini karıştırarak ona bir kitap uzattı.

- İşte kitabım burada. İnanmıyorsanız buyurun bakın.

Glenarvan baktı.

- Aman dostum ne yaptınız siz, dedi. Bu kitap Portekizce.

Durum böylece anlaşıldı. Paganel kendisini savunmaya çalıştı ama mantıklı bir bahanesi yoktu. Yine dalgınlığının gelmiş ve Portekizce kitabını İspanyolca zannetmişti.

- Meraklanmayın, bu çok büyük bir karışıklık sayılmaz, dedi. İspanyolca ile Portekizce birbirine çok benzer. Öğrendiğim Portekizce sayesinde Patagon'la yakında anlaşırım.

Paganel haldiydi. Çok geçmeden, tektük benzer kelimelerle anlaşmaya başladılar. Yerlinin adı Talkavo'ydu ve dağlarda

rehberlik yapıyordu. Yani tam da ihtiyaçları olan adamdı. Talkavo'dan kendilerine yol göstermesini istediler. İri kıym adam hiç düşünmeden teklifi kabul etti.

Talkavo'yla beraber yakınlarındaki bir yerliköyünden yedi küçük Arjantin atı ve yiyecek aldılar. Ertesi gün sabah sekizde yola çıkıldı. Artık denize kadar tatlı bir eğimle inceklerdi. Talkavo'nun çok güzel bir atı vardı. Adı "Tauka"ydı. Kaybedecek zam anları yoktu. Dört mela yola koyuldular. Hızla ilerlediler ve akşam altıya doğru dağları iyice geride bıraktılar.

Gece çıkan kasırga yolcuları endişelendirdi. Fakat gece yarısına doğru rüzgâr hızını kesti. Ertesi gün hava çok güzeldi. Yol boyunca Lort Glenarvan, yerlilerle karşılaşp onlardan bilgi toplamak istemişti ama ne mümkün! Tek bir yerliy le bile karşılaşın adılar.

Paganel denere de y seyarım saat uğraştıktan sonra Talkavo'ya ne aradıklarını anlatabildi. Talkavo uzun uzun düşündükten sonra bir yabancıdan bahsedildiğini duyduğunu söyledi.

Aynı anda Robert bağırdı:

- Babam! Bu benim babam olmalı!

Paganel dilinin döndüğünce Talkavo'ya Kaptan Grant'tan bahsetti. Talkavo çok duygulandı. Tutsak olan yabancınn belki de bir başkası olabileceğini söyledi. Ama yine de yakınlar da Avrupalı bir tutsağın bulunması herkesi heyecanlandırdı. Her ihtimale karşı yerlinin söylediği yere giderek tutsağı görmeleri gerekiyordu.

25 Ekim'de heyecan içinde yola koyuldular. Hiç durmadan at sürerek Colorado Irmağı'na ulaştılar. Irmağın suları yağın yağmurlarla iyice kabarmıştı. Halkın yaptığı asma köprülerden yararlanarak karşı tarafa geçtiler. Kıyıda konakladılar. Gece maymunların ve vahşi köpeklerin havlamaları yüzünden pek uyuyamadılar.

30 Ekim günü hava oldukça bunaltıcıydı. Etrafta ağaçlık veya gölgelik bir yer yoktu, bodur bitkilerin yerini dikenler almıştı. Talkavo, kuraklığın ileride daha da artacağını söyledi.

Su stokları bitmek üzereydi. Çevrede ırmak veya dere de görünmüyordu.

Paganel:

- Yakınlarda bir su kaynağı var mı, diye sordu.

Talkavo, uzakları gösterdi.

- Salinas Gölü'nden önce su bulamayız, dedi. Yarın akşam oraya ulaşabiliriz.

Bunaltıcı sıcak, hayvanlar için de dayanılmazdı. Talkavo ertesi gün saat sekizde atını biraz daha hızlı sürerek diğerlerinden önce göle ulaştı. On beş dakika sonra diğerleri de yanına gelmişti. Ama Talkavo ümitsizlik içinde yere çökmüştü. Göle baktıklarında herkes büyük bir düş kırıklığına uğramıştı. Çünkü göl kurumuştur.

Susuzluk

Salinas Gölü bir tuz gölüydü. Koskoca göl şiddetli sıcakların sebep olduğu kuraklıkta kuruyup gitmişti. Hatta göle akan küçük dereler bile kurumuştı. Mataralarındaki su da tükenmek üzereydi. Talkova, elli kilometre mesafedeki San Lucas Gölü'nden su alınabileceğini düşünüyordu.

Lort Glenarvan, Talkova ve Robert'in önden gitmelerine karar verildi. Böylece, herhangi bir aksilik durumunda arkadaşlarına haber verebileceklerdi. Ayrıca bu şekilde atlar da boş yere yorulmuş olmayacaktı.

Öncü ekip vakit kaybetmeden yola koyuldu. Talkova, Robert'i çok beğenmişti. Sürekli arkasına dönüyor, ata binişini beğendiğini söyleyerek ona gülünstüyordu. Lort Glenarvan da Kaptan Grant'ın oğluyla gurur duyacağını söylüyordu. Çocuk, bu övgüler karşısında utanmıştı.

Öğle vakti bodur ağaçların altında bir saat kadar mola verdikten sonra yeniden yola koyuldular. Susuz yemek yemek

onları daha da susatmıştı. Her an önlerine çıkacak bir dere veya göl hayali ile atlarını mahmuzluyorlardı.

Saat üçe doğru ufukta bombeyaz bir çizgi belirdi. Atlar huysuzlanmaya başlamıştı. Lord Glenarvan heyecanla bağırdı:

- Su! Su!

Atlar suya doğru koşmaya başlamıştı. Birkaç dakika sonra kendilerini gölün içinde buldular. Atlarından inip suyun içine daldılar; doyaya su içtiler. Islanan giysilerini güneşte kuruttuktan sonra ava çıktılar. Kısa bir süre içinde bir düz ne keklik birkaç su tavuğu vurdular. Üç avcı, pişirdikleri avların kemiklerini sıyrıp etlerin doyurucu kısımlarını arkadaşlarına sakladılar. Vakit çabuk geçmiş, akşam olmuştu.

Gece başlangıçta pek sakindi. Hemen uykuya daldılar. Ama bir süre sonra Robert ve Glenarvan, bir silah sesi duyular, hemen yataklarından fırladılar. Talkavo'ydu bu. Kurtların saldırısına uğradıklarını söyledi. Durum pek ciddi görünüyordu. Barutları fazla değildi ve kurtların çemberi de gittikçe daralıyordu. Büyük bir ateş yaktilar ve ara sıra ateş ederek hayvanları durdurmayı denediler. Saat ikiye doğru ateşe son kucak çalayı da atmışlardı ve birkaç atımlık barutları kalmıştı. Sonunda Takavo son atışını da yaptı.

O anda ne olduysa oldu, kurtlar birden ulumayı kestiler, uzaklaşır gibi oldular. Robert sevindi ama sonra bunun sadece bir taktik olduğunu anladı. Kurtlar planlı hareket ediyor gibiydiler. Bu sırada Takavo da atına yaklaştı. Ulumalara aldırış

etmiyor gibi görünüyordu. Glenarvan dayanamadı, bağırdı:

- Talkavo bizi terk etme!

Lort yanılıyordu. Tam aksine yerli kendisini feda ederek onları kurtarmayı tasarlıyordu.

- Tauka! İyi at Hızlı. Ben şimdi atıma binip kurtları peşime takarım, dedi.

Bunun üzerine Glenarvan atıldı:

- Hayır, ben gideyim, sen çocukla kal!

Ama Talkavo diretiyordu. İki adam böyle tartışırken at ansızın onların yanından bir ok gibi fırladı. Ateşin üzerinden atladığı gibi hızla koşarak uzaklaşırken bir çocuk sesi duyuldu:

- Hecey! Bana güvenebilirsiniz. Başımın çaresine bakarım ben!

Bu Robert'ti. Tauka'nın yelesine yapışmış, karanlıklara dalıp gitmişti. Ardından müthiş bir gürültü koptu. Kurtlar, atı dağlarda akıl alınmaz bir hızla kovalıyorlardı. Yerli, gülümsedi.

- Çocuk çok cesur! Tauka da güçlü attır. Kurtulurlar, meraklanma!

Sabah saat dörtte tan yeri ağarmaya başladı.

Yerli:

- Hadi! Onları bulalım, dedi.

Bekleyen atlara atlادılar. Robert'in gittiği yolu izlediler. Her adımda kurtların parçaladığı kanlı cesedi bulacaklarını düşünüp korkuyla titiyorlardı. Az sonra bir silah sesi duyuldu. Lort Glenarvan bağırdı:

- Binbaşı ile diğerleri! Bunlar bizimkiler!

Birkaç saniye sonra Paganel'in yönetimindeki grupla karşılaştılar. Yeni gelenler öylesine susuzdu ki önce doyaya su içtiler. Susuzlukları giderdikten sonra kendilerine gelmişlerdi.

Az sonra Robert de görüldü. Cesur çocuk, sahibini görünce sevinçle koşan Tauka'nın üzerindeydi. İşte Robert sağ salım karşılarında idi. Kucaklaştılar.

Lort Genarvan:

- Dün akşam niçin tehlikeye attın kendini, diye sordu.

Cesur çocuk atın başını okşarken cevap verdi:

-Neden yapmayayım efendim? Talkavo, beni akbabadan kurtarmıştı. Siz de babamı kurtaracaksınız. Tanımadığınız insanları kurtarmak için böyle bir yolculuğa çıktınız. Benim de bir şeyler yapmam gerekiyordu.

Hep birlikte derenin başına geldikleri zaman, etrafa saçılmış kurt leşlerini gördüler. Önceki gece ne kadar da büyük bir tehlike atlattmış olduklarını daha iyi anladılar. Mataralarını doldurdular. Yemeklerini yediler. Saat onda yola koyuldular. Böylece iki üç gün daha hiçbir yeni olayla karşılaşmaksızın yol aldılar.

3 Kasım akşamı yüksek yaylaların sonuna vardılar. Ertesi gün de Arjantin düzlüklerine girdiler. Talkavo, buralarda yerlilerle karşılaşacaklarını umuyordu ama kör seyerastlamadılar. Patagon'a ne yapmak niyetinde olduğunu sorduklarında, şu karşılığı verdi:

- Buradakimse yok En iyisi, doğruya doğru, Independence Kalesi'ne kadar devam edelim. Oradan bilgi edinebiliriz.

Akşamüzeri kaleye ulaştılar. Kaleyi Fransızlar kurmuştu. Onları karşılayan Fransız kale komutanı son derece nazik bir askerdı. Özellikle Paganel'e büyük bir yakınlık gösterdi.

Sonra asıl konuya geçtiler. Yerlilerin elinde Avrupalı tut-saklar olduğuna ilişkin bir bilgileri olup olmadığını sordular. Kumandan, biraz düşündükten sonra karşılık verdi:

- Birkaç yıl önceydi. Küçük oğlum Pepe'nin doğduğu sıra-lardaydı. İki Avrupalı, biri Fransız, biri İtalyan'ı mış.

Paganel atıldı:

- Hatırlıyorum! Yerliler İtalyan'ı öldürmüştü, değil mi?

- Evet, doğru! Ama Fransız kurtuldu.

Bu "Kurtuldu." sözcüğü Robert'i pek sevindirmişti. Ne var ki Paganel, elini alına vurarak,

- Aman Allah'ım! Büyük bir yanlışlık yaptık, dedi. Buradaki tutsak, kaptan değildi. Benim vatandaşım olan genç tutsak daha sonra yerlilerin elinden kaçıp vatanına dönmüştü.

Bu sözler üzerine odaya büyük bir sessizlik çöktü. Hiçbir İngiliz tutsaktan söz edilmeyince orada yapılacak bir iş kalma-dığını anladılar. Veda edip ayrıldılar. Hiçbirinin ağzını bıçak açmıyordu. Geriye, Duncan'a dönmekten başka yapacak bir şey kalmamıştı.

Bu arada Paganel, Lord Glenarvan'dan bu maceraya sebep olan o ünlü sayfaları istemişti. Coğrafyacı derin düşüncelere

dalmış hâlde, elindeki sayfalara bakarak yeni bir yorum yapmaya uğraşıyordu. Aniden öfkeyle bağırır:

- İyi ama nerede Kaptan Grant? Buraya gelmiş olsaydı mutlaka birilerinin haberi olurdu. Güney Amerika'da değil, o hâlde nerede? Sorunun cevabı mutlaka bu kâğıtlarda yazılı olmalı. Bu işi çözmezsem bana da Paganel demesinler!

Atlantik kıyısına kadar önlerinde daha dört günlük bir yol vardı. Kaptan Grant'ı bulamadan Duncan'a dönmek hepsine acı veriyordu. O gün hava gittikçe bulutlanmaya başlamıştı. Dümdüz bir ovada ilerliyorlardı. Sık sık geniş su birikintilerine, gölcüklere, bataklıklara rastlar olmuşlardı. Böyle her yarınlardan sular akarken akşama kadar yol aldılar. Buralarda yer altı sularının bulunduğu açıkça ortadaydı.

Talkavo oldukça düşünceliydi. Bölgeyi bir an önce geçmeleri gerekiyordu. Atların bataklık hâldeki arazide yürümeleri kolay olmuyordu. Saat ikiye doğru yağmur başladı. Patagon'un atı yeniden huzursuzlanmaya başlamıştı. Yerli atın bir tehlike sezmiş olabileceğini söylüyordu.

Gerçekten de kısa bir süre sonra uzaklardan gelen bir gürültüyle irkildiler. Ardından böğürmeler, ulunalar, kişneme-ler duyuldu. Bir taraftan alçak araziye sel basıyor, diğer yandan hayvan sürüleri selden korunmak için yükseklerle doğru kaçıyorlardı.

Talkavo, içinde bulundukları tehlikenin farkındaydı.

Sürekli:

- Çabuk olun, diyordu.

Biraz sonra su göğüs hizasına kadar yükselmişti. Binbaşı Mac Nabb's bağırdı:

- Bir ağaç!

Herkes ağaca doğru ilerlemeye çalışıyordu. Bu arada Tom Austin'in atı suyakapılıp sürüklenmeye başladı. Robert ise Tauka'nın yelesine sıkıca yapışmıştı. Talkavo'nun yardımıyla Robert ağaca tırmandı. Talkavo atının üzerine yerleşerek sefin akışına bıraktı kendisini. Şimdi gittikçe uzaklaşıyorlardı ağaçtan.

Yolcuların üzerine sığındıkları ağaç, ceviz ağacına benziyordu ama buralarda sık görülen bir "ombu" idi aslında ve birçok kökle toprağa tutunduğu için sellere karşı koyabiliyordu. Yüksekliği otuz metre kadar vardı, dalları da pek genişti.

Lort Glenarvan sık yaprakların arasında görünmez olan coğrafya bilginine seslendi.

- Heey... Paganell! Paganell! Biraz yaklaşabilir misiniz acaba?

Dalların arasından, yükseklerden bir ses karşılık verdi:

- Efendim Lort'um! Bura dayım, ufukları inceliyorum.

- Binbaşı ile size bir şey sormak istiyoruz. Otuz yedinci enlemin dairesi nerelerden geçiyor acaba?

- Oraya inmeden de söyleyebilirim bunu! Şimdi dinleyin beni. Atlas Okyanusu'nu geçer boydan boya, Tristan'da Cunha Adalarından geçer. Ümit Burnu'nun iki derece aşağısından Hint Okyanusu'na ulaşır. Oradan da Avustralya'yı keser. Sonra... Aman Allah'ın! Tabi ya!

Burada bir çığlık duyulmuştu. Paganel daldan dala çarparak yuvarlanıyordu. Tam suya düşeceği sırada Binbaşı yakalayiverdi coğrafyacıyı.

Sevinçten Paganel'in gözleri parlıyordu.

- Çok teşekkürler Binbaşı Mac Nabbs!

- Ne oldu? Neyiniz var? Yine o ünlü dalgınlıklarınızdan birine mi yakalandınız?

- Yanılmışız dostum, yine yanılmışız! Kaptan Grant'ı olmadığa yerde arıyoruz! Buldum, onun nerede olduğunu buldum!

Bu sözler herkesi çok şaşırttı. Ne demek istiyordu coğrafyacı?

- Dinleyiniz dostlarım! Otuz yedinci enlem Avustralya'dan da geçiyor. Belki de mesajlarda geçen "tral" sözcüğü, güneyi belirten bir sözcük değildir de Avustralya sözcüğünün bir parçasıdır.

Paganel'in sözleri herkes tarafından alkışlandı. Lort Glenarvan hâlâ kuşkulu olmasına rağmen aramaya bir başka yerde devam edecekleri için mutluydu. Bu konuşma hepsinin neşesini yerine getirdi.

Lort Glenarvan:

- Hedefimiz Avustralya! Kaptan Grant, bekle bizi geliyoruz, diye bağırdı.

Yeniden Gemi Yolculuğu

Akşam olmuştu. Paganel, Lort Glenarvan ve Robert yatmadan önce yukarıya çıkıp çevreye son bir kez göz gezdirmek istediler. Mütthiş bir fırtına yaklaşıyordu. Gök gürlemeye başlamıştı bile. Şimdi şimşekler birbiri ardından çakıyor, çevreyi ışığa boğuyordu. Mütthiş bir manzaraydı, seyredenlerin dili tutulmuş gibiydi. Ardından alabildiğine bir yağmur başladı. Acaba yağmur fırtınanın sonu mu demektir?

Gece boyunca hiçbir i gözlerini yummadı. Gece yarısında tam tepelerinde büyük bir aydınlık gördüler. Ardından aydınlığın içinden bir şey tıpkı bir bombagibi patladı. Etrafı ağır bir kükürt kokusu sardı. Tom Austin bağırdı:

– Yangın! Yangın! Ağaç ateş aldı!

Aynı anda Lort Glenarvan'ın sesi duyuldu.

– Suya atlayın!

Wilson atladığı anda çığlığı bastı.

– İndat! Timsahlar!

Wilson'u güçlükle yukarıya çektiler. Gerçekten de suyun üzerinde on kadar timsah dolaşıyordu. Korkunç görünümlü sürüngenler kuyruklarıyla suları dövüyor, upuzun dişleriyle ağaca saldırıyorlardı. Soğukkanlılığını her zaman koruyan Binbaşı bile söyleniyordu.

- Sonumuz geldi!

Bu sırada güneyde kocaman bir hortum belirmişti. Baş döndürücü bir hızla döne döne yaklaşıyordu. Birkaç saniye sonra bu dev hortum ağacı çepeçevre sardı. Ağacı, köklerinden sökerek suyun içine attı.

Ağacın devrilmesi timsahları kaçırmıştı. Suyun içine düşüncce yukarıdaki yangın da sönmüştü. Herkes tutunduğu dalları sıkı sıkı kavramıştı. Ombu ağacıyla birlikte yarım saat kadar sel sularının içinde sürüklendiler. Fırtına dinmişti. Sonunda, bir sarsıntı oldu, ağaç aniden duruverdi. Şimdi bir toprak parçasının üzerindeydiler.

Paganel haykırdı:

- Kara! Kara!

Az sonra nal sesleri duydular. Bu, Talkavo'ydu. Herkes kurtulmuştu. Talkavo, onları yakınlardaki eski bir ahıra götürdü. Ateş yakıtı ve yiyecek bir şeyler hazırladı. Kısa zamanda yeniden eski güçlerine kavuştular. Fırtınalı ve korkunç başlayan gece, sakin bir şekilde devam ediyordu. Rahat bir uyku çekip sabah sekizde uyandılar ve sonra yeniden yola koyuldular.

Ağaçların arasından geçerek ilerliyorlardı ve ağaçlıklar

onlar ilerledikçe daha da sıklaşıyordu. Akşam sekize doğru hafif esen rüzgâr şiddetini arttırdı. Kısa bir süre sonra da kum tepelikleri görünmeye başladı. Artık bu mesafeden dalgaların sesini de işitebiliyorlardı.

Paganel heyecan içinde,

- Okyanus, diye bağırdı.

Kum tepelerini karanlıkta aşarak kıyıya ulaştılar. Ancak Duncan henüz yoktu. Geceyi kumsalda nöbetleşerek geçirdiler. Şafak sökerken Lort Glenarvan'ın sesi herkesi uyandırdı.

Talkavo, havaya doğru bir el ateş etti. Karşılık gelmeyince iki el daha ateş etti ve sonunda gemiden karşılık geldi. Hemen denize bir sandal indirildi.

Yolcuların Talkavo'dan ayrılışları kolay olmadı. Lort Glenarvan, bu yolculuğun hatırası olarak değerli bir madalyonu, Paganel de Güney Amerika'yı gösteren haritasını ona verdi. Talkavo teşekkür ederek hediyeleri kabul etti. Onları sandala bindirdi. Çok sevdiği Robert'i kucakladı ve ardından gözlerinin içine bakarak,

- Babanı bulacağına inanıyorum. Artık tam bir erkek oldun! Yolun açık olsun, dedi.

Heyecan içinde sandala bindiler. Kısa bir süre sonra gemi deydiler. Güverteye çıkar çıkmaz Lort Glenarvan sevgili eşine sarıldı. Mary de kardeşinin yanına koşmuştu. Herkes merak içinde Lort'a bakıyordu. Lort, sakın ama ümit veren sözlerle anlatmaya başladı.

- **Dostlarım, şimdilik kaptandan haber alamadık. Ancak merak etmeyiniz, Kaptan Grant'ı ve adamlarını mutlaka bulacağız!**

Yeniden gemide olmak çok güzeldi. Paganel'in tahminleri doğrultusunda yeni bir rota çizildi. Yeni hedefleri Avustralya olacaktı. Bu arada yolları üzerindeki adaları da incelemeye karar verdiler.

Sakin bir yolculuktan sonra Tristan'da Cunha Adalarına geldiler. Kaybedilecek zamanları yoktu. Hızlı bir şekilde yapılan araştırmada Kaptan Grant'ın izine rastlanmadı. Aynı günün akşamı ada çevresinde elli kadar iri fok balığı avlandı. Böylelikle gemiye bol bol yağ stoku yapıldı. Tekrar yola devam edildi.

Bir hafta kadar sonra Ümit Burnu'ndan kömür aldılar. 6 Aralık sabahı Amsterdam Adası'na vardılar. Ada sakinleri Britannia'ya da Kaptan Grant'ı da ilk kez duyuyordu. Orada da oyalanmadılar. Ertesi gün tekrar okyanusa açıldılar. Artık bundan sonraki durakları Avustralya'ydı. Bu hızla giderlerse ve bir aksilik de olmazsa on iki gün sonra Avustralya'ya varabileceklerini umuyordu Kaptan Mangles.

Paganel:

- **Koskoca kıtanın neresinden aramaya başlayacağız diye soruyorsanız merak etmeyin. Kaptan büyük bir ihtimalle batıdan karaya çıkmıştır. Çünkü doğu kıyısına çıkmış olsaydı oradaki İngiliz kolonilerinden yardım görürdü. Tabiki anavatanına dönecek bir gemi de bulurdu. Demek ki aramaya batıdan başlamalıyız, dedi.**

Diğerleri de coğrafyacıyla hem fikirdi. O laysız bir yolculuk geçiriyorlardı; ancak 13 Aralık gününü rüzgâr durdu. Bu durum, Kaptan John Mangles'in keyfini kaçırmıştı. Çünkü kömür stoku giderek azalmaktaydı.

Lort Glenarvan:

- Endişelenmeyin kaptan, Duncan sağlam bir tekne. Siz de çok usta bir denizcisiniz, dedi.

Kaptan, rüzgârdan faydalanmak için alınabilecek bütün tedbirleri aldı. Nhayet gece yarısı rüzgârın şiddeti arttı. Yelkenler iyice şişti ve gemi hızlandı. Kaptan yelkenleri küçültme komutu verdi. Fakat şimdi de fırtınaya yakalanma ihtimalleri vardı. Güvertede bulunan eşya, sıkı sıkıya bağlanıp emniyete alındı. Ambar ağızları güzelce kapatıldı. Bu arada pervaneye bilinmeyen bir şey takıldı ve pervane durdu. Bundan sonra bütün iş yelkenlere kalyordu.

Yat, gece boyu dalgalarla savaştı durdu. Mangles, fırtınanın doğan gineşle birlikte döneceğini umuyordu ama boşuna.. Tersine fırtına şiddetini arttırdı. Gemi, tehlikeli biçimde yan yatmaya başlamıştı. Bu arada yelkenleri tutan ipler de kopmuştu. Tekne bu şekilde daha fazla dayanamazdı. Ancak yapılacak başka bir şey yoktu. Kaptan tüm tedbirleri almıştı. Elllerinden gelen tek şey dua etmektir. O gün ve gecesi fırtınayla boğuşmakla geçti.

Etesigün saat on bire doğru, kasırga yumuşar gibi oldu; sisler dağıldı ve John, çakan bir şimşegin sayesinde altı mil

uzakta, alçak bir kıyı gördü. Dev dalgaların boyu, on beş metreyi aşıyordu. Bu sırada Duncan hızla kıyıya yaklaşıyordu. Kaptan Mangles yolcuları yukarı çıkarttı. Gemi batacak olursa içeride kapalı kalmalarını istemiyordu.

İşte o anda tecrübeli kaptanın aklına son bir çare geliverdi.

- Evet, tabii ya! Yağ! Çocuklar yağ salıverin, çabuk, diye bağırdı.

Mürettebat bu sözlerin anlamını biliyordu. Gerçekten de kimi zaman yağ dökmekle dalgaların şiddeti azaltılabiliirdi. Çünkü yağ suyun üzerinde kalın bir tabaka oluşturur ve böylece dalgalanmayı hafifletebilirdi.

Kaptanın ilk işi, çifte demir atarak gemisini sağlam a almak oldu. Duncan, bunca tehlikeyi atlattıktan sonra sığınabileceği bir körfeze çok yaklaşımişti. Bu fırsatı kaçırmamalıydılar.

John Mangles hemen haritasını açtı. Bernouilli Burnu'ndan üç yüz mil uzaktaydılar. Yakınlar da Duncan'ın onarılabileceği bir liman yoktu. Deniz, dökülen yağlarla biraz daha sakinleşmişti. En azından Duncan'a zarar veremiyordu.

Lort Glenarvan ile kaptan iyice düşünüp taşındıktan sonra bir karara vardılar. Buna göre Duncan yelken açarak Avustralya kıyılarında ilerlemeye devam edecek ve en yakınlarındaki Melbourne Limanı'nda onarıma girecekti. Bu şekilde yola devam edilmesi tehlikeli olabilirdi. Araştırma grubu da kara-ya çıkarak Kaptan Grant'ı aramayı sürdürecekti. Daha sonra gemiyle buluşulacaktı.

Tayfabası Ayrton

Akşam olunca kasırga tamamen dindi ve gemi kıyıya yanaşmaya başladı. 20 Aralık günü, Bernouilli Burnu'na ulaştılar. Duncan'ın yolcuları ıssız bir kum sala çıkıp kumsalın ardındaki tepeye vardılar. Önlerinde uzanan düzlüğü uzun uzun incelediler. Robert bağırdı:

- Heey, şuraya bakın! Bir değirmen!

Gerçekten de uzaklarda bir yel değirmeni görünüyordu. Yarın saatlik bir yürüyüşten sonra oraya vardılar. Burada topraklar işlenmiş tarlalar çitle çevrilmişti. Değirmenin hemen yanı başında bir ev vardı. Yolcular eve yaklaşıırken köpekler havlamaya başladı. O sırada elli yaşlarında, güler yüzlü bir adam evden çıkıp onları gülümseyerek karşıladı.

- Merhaba yabancılar, ihtiyar Paddy O'Moore'un evine hoş geldiniz, dedi.

Herkesi evine davet etti. Sofra hazırды ve üzerindeki yiyecekler öylesine boldu ve öylesine nefis görünüyordu ki daveti

memnuniyetle kabul ettiler. Yemekten sonra oturup konuştular. Yolculuğun sebebi ve Britannia hakkında bilgi verildi ev sahibine. Bu konuda duydukları bir şey olup olmadığı soruldu Paddy O'Moore'a. Ne yazık ki ev sahibinin herhangi bir şeyden haberi yoktu. Üstelik iki yıldır buralara bir tane geminin bile uğramadığını söylemişti. Kaptan Grant ve adamlarının buraya hiç uğramadığını kesinlikle söyleyebilirdi. Bu sırada evin kâhyası öksürerek bir şeyler mırıldanmaya başladı.

- Öh, öh! Şey efendim... Aslında benim bildiğim bir şeyler var!

Ev sahibi şaşırmıştı.

- Ne diyorsun Ayrton, dedi.

- Aslında ben de Britannia gemisindeydim!

Kâhya kırk beş yaşlarında, sert görünümlü bir adamdı. Zayıfı ama çok güçlü birine benziyordu. Lort Glenarvan adama sordu:

- Kaptan Grant'ın gemisindeydiniz demek. Peki kaptanla birlikte mi çıktınız karaya? Şişedeki kâğıt yazılırken siz de kaptanın yanında mıydınız?

- Şey... Hayır efendim. Çıkan fırtınada dalgalar beni güverteden alıp kıyıya fırlatmıştı. Benim o şişedeki kâğıttan haberim yok. Kaptanın da ötekilerin de boğulduğunu sanıyordum.

Robert ve Mary'nin gözleri yaşarmıştı. Sevinç gözyaşları döküyorlardı. Ayrton'un sözleri herkesi duygulandırmıştı. Hepsi adamın çevresinde toplanıp sevinçle elini sıktılar. Bu adam

onlara umut getirmişti. Kaptan Grant'ı yakından tanıdığına da hiç şüphe yoktu. Bu adam Grant'ın çocuklarını gemi Glasgow'dan ayrılırken görmüştü. Hatta Robert'in o gün yaptığı yaram azlıkları bile hatırlıyordu. Ayrton az sonra gidip kimliğini getirdi. Burada onun Britannia'da tayfa başı olduğu yazıyordu. Kimlik belgesinin altında Kaptan Grant'ın imzası da vardı.

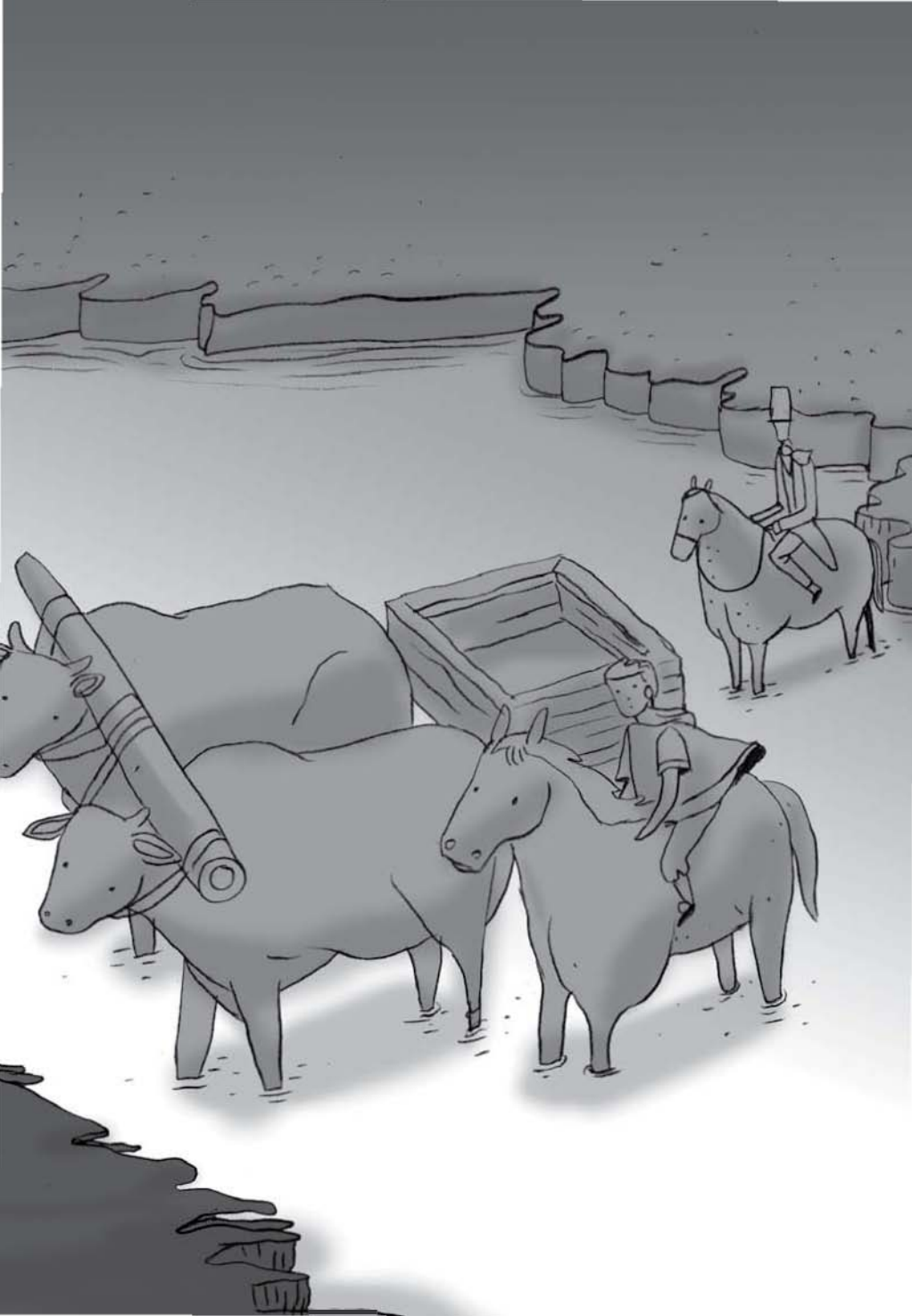
Tayfa başı Ayrton, kazadan sonra karaya çıkınca yerlilerin eline düşmüş, iki yıl onların yanında yaşamıştı. Onların elinden kurtulunca da bu çiftliğe gelmişti. Ama nedense çiftlik sahibine geçmişinden hiç bahsetmemişti. Paddy O'Moore da tayfa başını hayretle dinliyordu.

Bu yeni gelişmeden sonra yeni bir karar alınması gerekiyordu. Karadan ilerleyen gruba bu kez Lady Helena, Mary Grant, John Mangles ve Bay Olbinett de katılmıştı. Hep birlikte ne yapmaları gerektiğini tartıştılar. Kesin olan bir şey vardı ki herkes Ayrton'un da kendilerine katılmasını istiyordu. Çiftlik sahibinin izni ile Ayrton da araştırmaya katılmaya karar verdi.

İhtiyaçları olan her şeyi çiftçiden satın aldılar. Kadınların öküz arabasıyla, erkeklerin atla gitmeleri kararlaştırıldı. Bir öküz arabası bulundu. Ön tarafı bayanlara, arka tarafı erzaklara ve Bay Olbinett'e ayrıldı.

Her şey hazır olunca İrlandalı çiftçiyi gemiye davet ettiler. Ayrton da onlara katıldı ve nedense Duncan'ı uzun uzun inceledi. Özellikle cephanelikle, top ile yakından ilgilendi.

John Mangles, ertesi gün yola çıkmadan önce Duncan'ın

idaresini ele alan Tom Austin'e son komutlarını verdi. Lorttan gelecek her emri harfiyen uygulamasını söyledi.

Nhayet yolculuk başladı. Otuz yedinci enlem dairesi, bu kıtada, Adelaide eyaletinin dar bir parçasından başlayıp Victoria eyaletinden sonra da Yeni Güney Galler eyaletinin ters üçgeninin tepesinden geçiyordu.

Yolculuğun bu kısmı düzlüklerden ibaretti. Bu yüzden yolculuk kolay geçiyordu. Ertesi gün de dümdüz ilerlediler. Yol boyunca pek az insana rastlıyorlardı, ülke sanki terk edilmiş gibiydi. 23 Aralık akşamı, Victoria eyaletinin ilk kenti olan Aspley kasabasına vardılar. 24 Aralık akşamı, tuzlu olduğu için suları içilmeyen Beyaz Gölün başında kamp kurdular. Ertesi gün de çok güzel bir manzara içinde yol almaya başladılar. Her yer çiçeklerle bezenmişti. Bu sırada iyi bir avcı olan Binbaşı, dev bir turna vurdu ve akşam Talbot Dağı'nın eteklerinde mola verdiklerinde bu turnayla güzel bir ziyafet çektiler kendilerine.

Ertesi gün, Wimmera Irmağı'na ulaştılar. Ama ne köprü vardı ne desal. Ayrton kısa bir araştırmadan sonra sığ bir yer buldu. Böylelikle suya girdiler. Irmağın ortasına kadar işler yolunda gitti ama orada ırmak birden derinleşiverdi ve öküzlerin ayağı yerden kesilince arabayla birlikte sürüklenmeye başladılar. Ayrton suya atlayıp hayvanların boynuzlarına asılarak onları yola getirmeyi başardı. Lort Glenarvan ile Kaptan Mangles de arabanın korkuluklarına tutundular. Güçlükle karşıya geçmeyi başardılar. Ne var ki arabanın ön kısmı sarsıntıdan parçalan-

mişti. Lordun atının nalları da düşmüştü. Hemen onarılması gerekiyordu. Ayrton, kuzeydeki Kara Nokta İstasyonu'na gidip bir nalbant getirmeyi önerdi.

- Başka çaremiz yok. Yaklaşık on veya on beş saatte nalbantla birlikte dönerim, diyordu.

Çaresiz, Ayrton'un yardım getirmesi beklenecekti.

0 gün ırmak kıyısında mola verildi, kamp kuruldu. Binbaşı olanlardan hiç hoşlanmamış ama sesini de çıkarmamıştı. Neyse ki adam söylediği gibi ertesi gün, yanında uzun boylu, ürktücü suratlı biriyle çıkagelmmişti.

Nalbant hemen işe koyuldu. Son derece güçlü birine benziyordu. Bileklerindeki siyahlıklar Binbaşı'nın gözünden kaınamıştı. İki saat sonra araba hazırdu. Sonra da Lord'un atı nallanmıştı. Bu nallar özel bir biçimdeydi, iç kısmı oyulmuş birer yoncayı andırıyordu. Tayfa başı Ayrton, bunun Kara Nokta'nın damgası olduğunu söylüyordu.

Nalbant, parasını alıp hemen ayrıldı. Yeniden yola koyuldular. Yolculuk olaysız geçiyordu. Sayısız koyun sürüsü ve çoban kulübesi çıkıyor du karşılarına. Sonra ansızın çöle girdiler. Paganel, haritasına bakarak,

-Akşama doğru, Murray'ı denize bağlayan demir yolunu kapatacağız, dedi.

Bu sırada şiddetli bir düdük sesi duyuldu. Çevredeki istasyonlardan trene doğru koşuşmalar oldu, bir kaza olmuştu.

Lord Glenarvan, Paganel, Binbaşı ve Kaptan Mangles kala-

balığın içine girdiler. Demir yolunun üzerinden geçtiği köprü-
nün açık kütüldüğü söyleniyordu. Gerçekten de tren köprüden
aşağıya uçmuştu. Bay Glenarvan, polis müdürüne yaklaştı.

- Çok feci bir kaza, dedi.

Polis müdürü:

- Hayır efendim! Kaza değil, bu bir cinayet. Çünkü son
vagon yağmala nmış Sağ kalan yolcular beş altı kişilik bir
haydut çetesinin saldırısına uğramışlar.

Az sonra birkaç kişi köprü bekçisinin cesedini getirdi.
Kalbinden bıçaklanmıştı zavallı. Bu korkunç manzarayı, ba-
yanların görmesini istemeyen Lort, polis müdüründen izin
alarak yanından ayrıldı.

Karısının yanına geldiği zaman sadece,

- Endişelenecek bir şey yok Helena. Bir tren kazası olmuş.
Umarım durum kısa zamanda düzelir, demekle yetindi.

Yollarına devam ettiler. Yolları üzerindeki Alexander Dağı
yöresi, zengin altın madenleriyle biliniyordu. 1 Ocak günü
bu bölgeye vardılar. Saat on bire doğru da altın madeninin
merkezi olan şehre ulaştılar. Burası fabrikalarıyla, bankasıyla,
kilisesiyle, kışlasıyla, gazetesıyla, otelleriyle ve köşkleriyle tam
bir kentti. Bay Glenarvan ile arkadaşları şehri gezerken araba
yoluna devam etti.

2 Ocak günü Dalhousie yöresine girmişlerdi. On beş gün
sonra Twofold Körfezi kıyılarına ulaşacaklardı. Herkesin sağ-
lığı yerindeydi. Zaten hava koşulları da oldukça iyiydi. Tren

soygunundan sonra silahları doldurmayı hiç unutmuyorlar, gece gündüz nöbet tutuyorlardı.

İki gün boyunca büyük ağaçlardan oluşan bir ormanda yol aldılar. Ormanın sonunda küçük bir kasabaya ulaştılar. Burası Victoria eyaletinin bu yol üzerindeki son kasabası olan Seymour'du. Dosdoğru bir otele indiler. Hayvanlar ahıra çekildi, yolculara rahat odalar verildi.

Bayanlar odalarına çekilince Binbaşı arkadaşlarına otel sahibinden vegazetelerden öğrendiklerini anlattı. Demir yolu soygununu düzenleyen canilerin kimlikleri saptanmıştı. Bunlar, altı ay önce Perth Cezaevinden kaçmış kürek mahkûmlarıydı. Yirmi dokuz kişiydiler ve elebaşları Ben Joyce adında biriydi.

Şimdi ne yapacaklardı? Araştırmalardan vazgeçecek olurlarsa Kaptan Grant'ın çocukları çok üzülecekti. Fakat şu ana kadar kaptan ve adamlarıyla ilgili hiçbir bilgiye ulaşamamışlardı. Ne olursa olsun vazgeçmemeliydiler!

Haydutların Saldırısı

Seymour'dan ayrılıp yola koyuldular. Yarım saat sonra tekrar ormanlık yolda ilerlemeye başladılar. Avustralya Alp-lerini tırmanıyor ve güçlükle ilerliyorlardı. Öküzler çok zorluk çekiyor, kasları geriliyor, güçlükle soluk alıyorlardı. Kaptan Mangles ile iki tayfası birkaç yüz adım kadar önden giderek yolu açıyorlardı. Bütün gün çok az bir yol alabildiler, akşamüzeri dağların eteklerinde konakladılar.

Ertesi gün de aynı şekilde ilerlerken karşılarına bir han çıktı. İssiz bir yerde böyle bir bina görmek herkesi çok şaşırtmıştı. Lort, hanın sahibinden bilgi almaya çalışacağını söyledi ve hep beraber içeri girdiler.

Han sahibi aksi bir adamdı. Sorularına asık suratla ve zoraki karşılık verdi. Lort Glenarvan aniden, duvara yapıştırılmış bir ilanı fark etti. Bu, Perth'den kaçan mahkûmların ilanıydı. Mahkûmların elebaşı olan Ben Joyce'u bulana da ödül vadeliyordu.

Bu ürkütücü haberden sonra oyalanmadan yola koyuldular. Baracak bir geçitten güçlükle tırmanmaya başladılar. Çok yerde arabadan veya atlardan inip yürümek, öküzleri çözüp arabayı itmek zorunda kalıyorlardı. Bu arada Mulrady'nin atı birdenbire ölüverdi. Ama atın neden öldüğü anlaşılamadı. Bunun üzerine Lort:

- Mulrady, sen benim atımı alabilirsin. Ben arabaya binerim, dedi

Böylece kısa bir süre için at sorunu da çözülmüş oldu. Ertesi sabah Alplerin doruklarına vardılar. Buradan bakılınca manzara mükemmeldi. Güneyde Gippsland'in yemyeşil çayrırları, altın madenleriyle dolu zengin toprakları ve yüksek ormanlarıyla ilkel bir ülke görünümü vardı.

Victoria sınırlarına kadar aşmak zorunda oldukları bu vahşi bölge, yolcuların kanını donduruyordu. Doruklarda konaklayıp ertesi sabah inişe geçtiler. Oldukça hızlı ilerliyorlardı. Yolda şiddetli bir doluya tutuldular ve bir süre kadar kayaların altına sığınmak zorunda kaldılar. Akşam olduğunda hızlı bir yürüyüşle Alpleri geride bırakmışlardı.

Ayrton, Lort Glenarvan'ı sık sık sıkıştırıyor ve Duncan'ın kendilerini karşılamak üzere yola çıkması emrini göndermesini istiyordu. Binbaşı nedense Ayrton'dan hiç hoşlanmıyordu. Zamanla bunun sebebini öğreneceğinden emindi.

Yol epesince kolaylaşmıştı, rahat ilerliyorlardı. Bu arada garip bir eğrelti otu ormanından geçtiler. Boyu dokuz metreyi

bulan bu bitkilerin altında yürümek oldukça zevkliydi. Grubun eğlence kaynağı Paganel, atının üzerinde neşe içinde bir şeyler anlatırken ansızın atın ayağı kaydı ve Paganel "Pat!" diye yere yığılıverdi.

Lort Glenarvan endişe içinde bağırdı:

- Paganel, Paganel bir şeyiniz yokya?

Paganel, ayaklarını kurtarmaya çalışırken,

- Bir şeyin yok ama atımın durumu için aynı şeyi söyleyemem. Sanırım artık bir atım yok, diye sızlanıyordu.

Bu yeni olay hepsinin canını sıkıyordu. Eğer atlar böyle teker teker ölürsa çölün ortasında ne yapacaklardı? İnanınayacak bir şeydi, akşama varmadan Wilson'un atı ve öküzlerden biri de öldü. Böylelikle sadece üç öküz ve dört atla kaldılar.

Moral bozukluğu içinde yeniden yola koyuldular. Yaya kalanlar sırayla arabaya binip dinleniyorlardı. O akşam, Victoria'nın güneyinde Büyük Okyanus'a dökülen Snowy Irmağına ulaşmayı umuyorlardı ki sis bastırdı.

Ormanda ilerlerken araba çamura saplandı. Ayrton binbir güçlükle üç öküzü çamurdan çekip çıkartabildi. Onları atların yanına bağladı.

Bu yorucu günden sonra bir şeyler yiyerek dinlenmeye çekildiler. Binbaşı hâlâ huzursuzdu. Uyuyamadığı için kalkıp dolaşmaya başladı. Vakit gece yarısına yakındı. Büyük ağaçların altında hızla kayan bir ışık gözüne ilişmişti. Sessizce ormana doğru yürüyünce bir takım gölgelerin kaydığını görür gibi

oldu. Gizlendiği yerden dikkatle bakınca birkaç kişinin sessizce kamp yerlerinden uzaklaştıklarını gördü. Bu adamlar ne istiyorlardı acaba?

Sonunda gün doğdu. Şimdi de yeni bir sürprizle karşı karşıyalmışlardı. Hayvanları ortada yoktu. Bir saat boyunca aradılar fakat bir sonuç alamadılar. Tam ümitlerini kaybedecekleri sırada bir kışırma ve ardından da bir böğürme sesi işittiler. Sesler, yüksek çalılardan arasından geliyordu. İki öküz ile üç at, yerde cansız şekilde yatıyordu. Geriye tek bir at ile bir öküz kalmıştı. Sağ kalan iki hayvanı alıp kamp alanına döndüler. Binbaşı alaycı bir sesle,

- Eeee, Ayrton! Keşke Wimerra'dan geçerken bütün hayvanları nallatsaydınız. Baksanıza bütün hayvanlar bir bir öldü. Bir tek o at sağ kalmış, dedi.

Ayrton istifini bozmadan,

- Ya, ne garip rastlantı değil mi Binbaşı, demekle yetindi ve konuyu değiştirmek için Lort'a döndü.

- Lort'um, önümüzde büyük bir ırmak var. Bunu aşmak için suların alçalmasını beklemek gerek. Yılın bu mevsiminde buradangeçit bulmanın imkânı yoktur. Hem geniş hem de derin bir ırmaktır. Bence burada yardım beklemeliyiz. İçimizden biri Duncan'a haber ulaştırmalı.

Çok zor bir durumdur. Sonunda Ayrton'a hak verildi ve bir habercinin sağ kalan tek atla yola çıkması kararlaştırıldı. Haberci olarak en uygun kişi de tabi ki bölgeyi iyi bilen Ayr-

ton'du. Lort Glenarvan vakit kaybetmeden Tom Austin'e bir mektup yazdı ve Ayrton'a,

- Ayrton, hemen yola çıkın. Yazdığım şu mektubu Duncan'daki ikinci kaptanım iza verin. Mektupta sizin güvenilir bir kişi olduğumuzu yazdım. Tayfalardan birkaçını hemen emrinize vermesini istedim, dedi.

Binbaşı herkesi çok şaşırtan bir şekilde araya girdi.

- Bir düzeltme yapmamız gerekiyor. Sanırım bir isim karışıklığı var efendim! Çünkü bu adamın adı Ayrton değil, Ben Joyce'dur, dedi.

Ayrton, bu söz üzerine bir anda doğruldu. Tabancasını çıkartarak etrafına gelişigüzel ateş etmeye başladı. O anda Lort Glenarvan vuruldu ve düştü. Birbiri ardından silahlar patladı. Kaptan John Mangles ile tayfaları, ilk şaşkınlık geçer geçmez ileri atılıp Ben Joyce'u yakalamak istedilerse de bunu başaramadılar. Haydut çabucak kaçıp ormanda izini kaybettirdi.

Binbaşı ile kaptan, çevreyi karış karış taradılar, kimseyi bulamayınca büsbütün tasalandılar. Neyse ki Lort'un yarası ağır değildi. Omzu hafifçe sıyrılımişti okadar. Herkes Binbaşı'nın bu gerçeği nasıl anladığını merak ediyordu. Binbaşı her zamanki sakin tavrıyla anlatmaya başladı.

- Ben ilkgünden beri nedense Ayrton'a güvenememiştim. Duncan'ın kayıya gönderilmesi için ısrar etmesi ve hayvanların ısrarlı ölümleri üzerine kuşkuım iyice artmıştı. Önceki gece de kampın çevresinde dolaşan üç adam görmüştüm. Adamlardan

biri, Kara Noktalı nalbanttı. Kendi aralarında konuşurken hayvanlarımızı zehirlediklerini söylüyorlardı. Üstelik de Ayrton'un çok zeki olduğunu, bizi çok iyikandırdığını, asıl adının da Ben Joyce olduğunu söyleyerek eğleniyorlardı.

Ayrton'un gerçek kimliğinin ortaya çıkması, bütün umutların suya düşmesi demekti. Demek ki Ayrton bu deniz kazası hikâyesini uydurmuştu sadece. Demek ki Britannia, Avustralya kıyılarına varmamıştı. Paganel mırıldandı:

- Uğursuz belgel!

- Lord'um, bir atımız var. İzin verin de Melbourne'e gidip yardım getireyim, dedi Kaptan John Mangles heyecan içinde.

Ama bu tehlikeli bir işti. Herkes gönüllü olunca kura yoluna başvurdular. Kurada Mulrady'nın adı çıktı. Cesur tayfa, sevinçle bağırды:

- Ben hazırım efendim! Hemen yola çıkıyorum!

Hemen hazırlığa başlandı. Bay Glenarvan da Tom Austin'e bir mektup yazmak istedi. Ama omzundaki yaradan dolayı yazamaya çağı için bu işi Paganel yaptı. Paganel mektubu yazarken bile hâlâ Kaptan Grant'ın mesajını düşünüyordu. Sürekli yeni anlamlar çıkarmaya çalışıyordu. Bu sırada eski bir gazete gözüne ilişti. Gazeteyi alıp baktı, ansızın aklını kaçırmış gibi "Aland! Aland! Aland!" diye bağırmaya başladı. Artık herkes coğrafyacının bu garip hâllerine alışmıştı. Kimsene olduğunu sormadı bile. Dalgın coğrafyacı yeniden oturdu ve yarım kalan mektubu yazmaya devam etti.

"Duncan'ın ikinci kaptanı Tom Austin'e emrimdir, derhâl denize açılıp Duncan'ı otuz yedinci enlem dairesi üzerinden Avustralya'nın doğu kıyısına getiriniz.

Lort Glenarvan"

Lort, büyük bir zorlukla imzasını attı. Paganel hâlâ söyleniyordu.

- Aland! Aland! Zeyland!

Mulrady hemen yola çıktı. O gün olaysız geçti. Paganel hep böyle düşünceliydi, ara sıra kendi kendisiyle mücadele edercesine söylendiği duyuluyordu.

Akşam bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başladı. Hepsi arabaya doluştular. Neyse ki cephane de yiyecek de boldu. Binbaşı ile Kaptan Mangles dışarıda nöbetteydiler. Birden tiz bir ıslık sesi duyuldu. Kulak kabarttılar. Ardından da silah patlamasını andırır bir gürültü duyuldu. Sesi duyan Lort Glenarvan da dışarıya çıktı. Ses Mulrady'nin gittiği yönden geliyordu. Herhangi bir şey yapacak durumda değillerdi. Bu kapkara gecede tayfaya ulaşmaya çalışmak hem anlamsız hem yararsızdı. Ama Lort'un içi bir türlü rahat etmiyordu. Binbaşı ile kaptan onu yatıştırmaya uğraşıyorlardı ki bir çığlık duyuldu. Ardından bir inilti...

- Ah! İmdat! İmdat!

Sesin geldiği yere doğru koşup baktılar. Mulrady, yaralı hâlde sürüne sürüne geliyordu. Zavallı adam hemen arabaya taşındılar. Mulrady göğsünden bıçaklanmıştı. Binbaşı Mac Nabbs,

soğukkanlılığını kaybetmeden usta elleriyle sardı yarayı. Bir saat sonra hasta, kendine gelir gibi oldu.

- Ben Joyce! Lort'um, mektup!.. Ben! Ben Joyce..

Lort Glenarvan, Mulrady'nin ceplerini yokladı. Mektup yoktu!.. Bu kötü bir haberd. Ben Joyce ve çetesi elindeki mektupla Duncan'ı kolayca ele geçirebilecekti. Fırtına dindikten sonra saldırının olduğu yere gittiler. Yerde iki ceset vardı; cesetlerden biri nalbanta aitti. Diğerini ise tanımıyorlardı. Ben Joyce ise kaçmıştı.

Yaralı tayfanın durumu ağır değildi. Kendisine gelince olanları anlattı. Mahkûmların saldırısına uğramıştı. Haydutlar onu ölü zannederek ceplerini karıştırmışlardı. Sonunda mektubu alan Ben Joyce şöyle söylemişti:

- Yaşasın, Duncan bizindir artık! Şimdi Twofold Körfezi'ne gidiniz ve beni orada bekleyiniz. Duncan'ı oraya getireceğim!

Ne pahasına olursa olsun, Snowy Irmağı'ndan geçerek Twofold Körfezi'ne gitmeleri gerekiyordu. Asla yılmınlığa kapılmamalıydılar. Böylece hararetli bir çalışma başladı. 18 Ocak'a kadar bir kayık yapıldı. Bu kayıkla karşıya geçeceklerdi. O gün John Mangles ve Wilson, karşı kıyıya geçmeye çalıştılar ama kayıkakıntıyakapılıp devrildi. 21 Ocak sabahı Paganel, suların giderek azaldığını fark etti. Ama artık hiçbir şeyin önemi yoktu! Nasıl olsa geçkalmışlardı.

Ertesi gün tekrar büyük bir sal yapmaya giriştiler. Daha sonraki gün de salın yapımını tamamladılar. Snowy'nin suları

epeyce alçalmıştı. Sala kendilerine iki gün yetecek kadar kumanya yüklendi. Sala bindiler ve yarım saati aşkın bir süre akıntıyla boğuştuktan sonra karşı kıyıya ulaştılar.

Dallardan bir sedye yapıp üzerini yapraklarla örttüler. Mulrady'yi sedyeye yatırıp sırayla taşınaya başladılar. Binbir güçlükle üç gün yürüdüler. Dördüncü gün, yani 24 Ocak'ta Mulrady biraz yürüyebiliyordu. Artık yiyecekleri tamamen bitmişti. Zavallı kadınların yürüyecek hâli kalmamıştı, âdeta sürünüyor ama yine de şikâyet etmiyorlardı. Nihayet ertesi gün Twoford Körfezi'ne elli mil uzaktaki Delegee kasabasına vardılar. Kıyıya çok yaklaştıkları için Lort Glenarvan'ın umutları yeniden canlanmıştı. Karınlarını doyurduktan sonra burada bir araç kiraladılar. Hemen yola çıkıldı. Ertesi sabah kıyıya ulaştılar. Ama ne yazık ki Duncan görünürlerde yoktu. Yine de bir umut vardı. Deniz dalgalı olduğu için Tom Austin, Twofold Körfezi'ne demir atmış olabilirdi.

Lort:

- Demek burada yoklar. O hâlde zaman kaybetmeden hemen bir sonrakikasabaya gidelim. Lütfen çabuk olun, diye emir verdi.

Araba beş mil uzaktaki küçük Eden kasabasının yolunu tuttu. Hayır, Duncan buraya da uğramamıştı. Melbourne Lima-nına telgraf çektiler. Saat ikide telgrafın karşılığı geldi. Cevapta Duncan'ın ayın on sekizinde bilinmeyen bir yöne hareket ettiği bildiriliyordu.

Bu olanlardan sonra Lort Glenarvan, Avrupa'ya geri dönmeye karar verdi. Melbourne'e gidecek bir gemi aradılar. Fakat ne yazık ki körfeze demirlemiş üç gemi de büyük kentlere uğramıyordu. Coğrafyacı, üç gemiden birinin Yeni Zelanda'nın başkenti Auckland'a gittiğini öğrenmişti. Oradan Avrupa'ya gidecek bir gemi bulmaları mümkündü.

Makarya'da Zor Saatler

27 Ocak'ta, kaptanı Will Halley adında çok kaba bir adam olan Makarya adındaki yüz elli tonluk gemiyle Yeni Zelanda'ya doğru yola çıktılar.

31 Ocak'tan, yani yola çıkıldıktan dört gün sonra Makarya hâlâ yolun üçte ikisini bile gidememiş durumdaydı. Will Halley, işleri olurluna bırakıyordu. Pek ortalıkta görüldüğü de yoktu zaten. Tayfalar da onun gibiydi. Kimse geminin gidişatıyla ilgilenmiyordu. Makarya başıboş bir şekilde yol alıyor gibiydi. Bu yüzden birkaç kez tehlikeli durumlara düştüler ama Kaptan John Mangles zamanında yetişerek duruma müdahale etti.

Binbaşı'ya,

- Böyle giderse gemi karaya vuracak! O zaman da kıyıya çıkıp canımızı kurtarmaktan başka çaremiz kalmaz, dedi huzursuz bir şekilde.

Paganel söze karıştı:

- Aman Allah'ım! Umarım böyle bir şey olmaz. Çünkü bu kıyılarda Maoriler yaşar. Maoriler Avustralya yerlilerine hiç benzemezler. Vahşilikleriyle ünlüdürler. İnsan etine de çok düşkündürler. Allah bizi bu yamyamlardan korusun!

Yolculuk bitmek bilmiyordu. 2 Şubat günü, yola çıkılı altı gün olduğu hâlde ufukta hâlâ kara görünmemişti. Deniz gittikçe kabarıyordu. Tekne çatırıyor, sarsılıyordu. Sancak yanına asılı kurtarma sandalı, bir dalgaya kapılıp sürüklenmişti. John Mangles çok kaygılanıyordu, başka bir gemi olsaydı bu dalgalarla kolayca baş edebilirdi ama Makarya çok hantal bir telaneydi, her an güvertesine su doluyordu. Saat on bir buçuğa doğru gemi karaya vurur gibi oldu. Sonra ansızın bir sarsıntı oldu. Makarya, bu sefer gerçekten karaya oturmuştu. Sonra gemi şiddetli bir dalgayla iskele yanına yattı kaldı.

Bu arada Will Halley, deli gibi oradan oraya koşturuyor, saçını başını yoluyordu.

- Şansa bak! Mahvoldum! Bittim! Her şeyimi kaybettim, iflas ettim, diye haykırıyordu durmadan.

Sabahakarşı saat dördedeğrutan yeri ağarmaya başladı. Kara görünüyordu. Hepsuuyandılar. Fakat Will Halley ile tayfaları ortada görünmüyorlardı. Mulrady ile Wilson geminin her yanını aradılar. Ama kaptan da adamları da sanki yer yanılmış da içine girmişti; hiçbir yerde yoktular.

Paganel heyecanla bağırdı:

- Sakın denize düşmüş olmasınlar?

Wilson ile Mulrady de kayığı denize indirmek için kaptanın peşindeydiler. Ama kayık ortalıkta yoktu. Her şey şimdi anlaşılıyordu. Will Halley ile adamları, gecenin karanlığından ve yolcuları nuyumasından yararlanarak teknenin tek kayığına binip kaçmışlardı.

Bu oldukça kötü bir haberdirdi. Hep birlikte kara kara düşünmeye başladılar. Kaptan fikrini söyledi:

- Bana kalırsa iki seçeneğimiz var, dedi. Tekneyi yüzdürüp denize açılmak veya basit bir sal yaparak onunla karaya ulaşmak.

- Aman kıyılardan uzak duralım. Dediğim gibi Yeni Zelanda yerlilerine hiç güven olmaz, dedi Paganel.

Geminin omurgasının üçte ikisi adamakıllı hasarlıydı. Böyle bir gemiyi okyanusta yüzdürmek inhar etmek demekti. Yapılacak tek şey vardı; karaya çıkmak. Hemen işe başladılar. Yolcuları ve kendilerine yetecek kadar kumanyayı taşıyabilecek basit bir sal yaptılar. Sonra da yiyecek, cephane ve silahları yükleyip 6 Şubat sabahı erkenden denize açıldılar. Sal, rüzgârın etkisiyle kıyıya doğru sürüklenmeye başladı.

Öğleye doğru Yeni Zelanda topraklarına ayak bastılar. Az sonra şiddetli bir yağmur başladı. Neyseki Wilson bir mağara buldu ve oraya sığındılar.

Ertesi günün sabahı, yağmur dinince yola çıktılar. Hava ılık ve yürümeye elverişliydi. Yolcuların her bir kumanya pa-

ketlerini yüklenmiş, birbirlerinden ayrılmamaya dikkat ederek ilerliyorlardı. Tüfekleri doluydu ve sürekli tetikteydiler. İşlelerinden sürekli dua ediyorlardı.

Toprak, göz alabildiğine uzayıp giden çayırlar görünümündeydi ve yürüyüş kolay olacağı benziyordu. Ama tepenin ardındaki yeşillik, yerini eğrelti otlarına dolanmış küçük beyaz çiçeklerle bezeli çalılıklara bırakıyordu yavaş yavaş. Bu odunsu sapların arasından ilerlemek çok zor bir işti. Akşamüzeri dağların eteklerinde kamp kurdular. Buralarda ulu çam ağaçları vardı. Yorucu bir yürüyüşün ardından artık dinlenmeleri gerekiyordu.

Lort, silahlı iki kişinin gece ateş yakmadan nöbet tutmasını istedi. Ertesi gün, yemekten sonra tekrar yola koyuldular. Öğleye doğru Walpa Irmağı'nın kıyısına vardılar. Sonra kuzeye doğru kolayca ilerlemeye başladılar.

Akşam dörde kadar dokuz mil yürümüşlerdi. Paganel'in durmadan göz attığı haritaya göre Walpa ve Waikato ırmaklarının birleştiği noktaya daha beş mil vardı. Gümek istedikleri Auckland yolu oradan geçiyordu. Üstelik haritaya göre ırmakların kavşak noktasında bir de köy vardı.

Lady Helena:

- Belki geceyi o köyde geçirebiliriz, dedi gülümseyerek.

Paganel bağırdı:

- Ne diyorsunuz? Maoriköyünde kalmak mı? Bana kalırsa oraya sığınmak yerine o köyün mümkün olduğu kadar uzağın-

dan geçsek daha iyi olur! Onların nekadar tehlikeli olduğunu unutuyorsunuz herhâlde!

Coğrafyacı söylediklerinde haklıydı. Tehlikeye atılmaktansa o geceyi de açıkta geçirmek daha iyi olacaktı anlaşılan. Hızlı adımlarla yürümeye devam ettiler. Saat sekize doğru ırmakların sesi rahatlıkla duyuluyordu. Oracıkta, ateş yakmadan bir şeyler atıştırıp yatmayı, ertesi gün Waikato'nun kıyısına inmeyi kararlaştırdılar. Çok geçmeden on beş millik yürüyüşün yorgunluğu üzerlerine çölanüş ve derin bir uykuya dalmışlardı. Onları bekleyen tehlikeden haberleri yoktu.

Maoriler

Ertesi sabah, sis dağıldıktan sonra Waikato Irmağı, olanca güzelliğiyle gözler önündeydi. Bu sırada, Waikato'da süratli şekilde ilerleyen bir kayık vardı. Bu, büyük bir çam kütüğüne oyulmuş bir yerli kayığıydı. Dibine kuru eğrelti otu döşenen bu teknenin içinden kırk beş yaşlarında, uzun boylu, geniş omuzlu, güçlü bir adam emirler yağırdıyordu. Ürkütücü bir görünüşü olan bu adam Maorilerin reisi olmalıydı. Gövdesinde ve suratında ince, sık çizgiler hâlinde dövmeler vardı. Burun kanatlarına iki halka geçirmişti. Omzuna İngiliz yapımı bir tüfek, beline de uzun ve iki yanı keskin, zümrüt renginde bir balta asmıştı. Yanında dokuz savaşçısıyla üç köpeği vardı.

Bu uzun kayığın tam ortasında, on tutsak duruyordu. Zavalıların ayakları bağlı ama elleri serbestti. Ne yazık ki bunlar Lord Glenarvan, Lady Helena, Mary Grant, Robert, Paganel, Binbaşı John Mangles, kamarot ve ilk tayfadan başkası değildi. Meğerse bir akşam önce yoğun siste yanlışlıkla yerli kalabalığın

tam ortasında kamp kurmuş, tatlı uyukularındayken yakalanıp tutsak edilmişlerdi.

Maori başkanının adı Kai Kumu'ydu. Bu adam İngiliz askerleri arasında acımasızlığıyla ün salmıştı. Yeni Zelanda valisi, onun başını getirene ödül vaatmişti.

Başkan az da olsa İngilizce biliyordu. Lort Glenarvan ona, kendiler ne ne yapmak niyetinde olduğunu sorduğu zaman derin bir nefes alarak şu cevabı verdi:

- Hıh! Bu sizinkilere bağlı olmak! Sizinler istemek sizi geri almak, o zaman bizim tutsakları bırakmak! Yani biz değiş tokuş yapmak! Yoksa sizi öldürmek biz!

Lort Glenarvan ve diğerleri durumun ne kadar ciddi olduğunu iyice anlamıştı. Demek ki Maorilerden birkaç İngilizlerin eline düşmüştü ve Kai Kumu onların kurtarmak istiyordu. Bunun için hâlâ şanslı sayılırlardı.

Yolda başkan, kamptan ele geçirmiş oldukları yiyecekleri tutsaklarına dağıttı. Yerlilerse eğrelti otu ve patates yediler. Gece çökünce bir kıyıya yanaştılar ve geceyi orada geçirdiler. Sabahleyin tekrar hareket ettiler. Aynı gün küçük bir kayık daha katıldı onlara. Bu gelenlerin savaştan henüz çıktıkları, üstlerinin başlarının kanlar içinde olduğundan belliydi. Akşamı bir başka kıyıda geçirdiler.

Ertesi gün öğleye doğru, ırmağın genişleyerek Taupao Gölü'ne döktüğü yere geldiler. Taupao Gölü, yanardağın ağzında oluşmuş bir krater gölüydü. Orada kayıklarından indiler.

Yerliler, kollarını sallayarak, tepedeki bir kulübede rüzgârın dalgalandırdığı parçalanmış bir kumaş parçasını selamladılar. Bu, onlar için kutsal bir şey olmalıydı.

Kai Kumu, tutsaklarını epeyce yürüttükten sonra bir kale içine getirdi. Burası, sık aralıklarla dikilmiş dört beş metre yükseldiğindeki kazıklarla kuşatılmıştı. Kazıkların ardında da kamıştan bir çit vardı ve bu çite yer yer delik açılmıştı. İçeri girerken gördükleri direklerle dikili kafatasları herkesin tüylerini ürpertmişti.

Kale içinde, karşılıklı sıralanmış kırk kadar kulübe bulunuyordu. Kai Kumu'nun kulübesi, kalenin en önündeki evdi. Bu kulübeler birbirine dallarla tutturulmuş kazıklardan yapılmıştı. Evlerin içi sarmaşıktan dokunmuş hasırlarla döşenmiş, girişine de kalın bir bitkidен dokunmuş bir perde asılmıştı.

Tutsaklar Maori köyünün ortasına getirilmişti. Çevrelerini bir anda öfkeli ve savaşlarda ölen yakınları için ağlayan yüz kadar yerli sarmıştı. Kai Kumu, esirleri kabile halkının onlara zarar vermemesi için kalenin öteki ucunda, yüksek bir yerde bulunan kutsal kulübeye kapattırdı. Tutsaklar, korkudan ve yolculuktan bitkin, kendilerini yerdeki hasırların üzerlerine attılar.

Robert Grant, küçük bir aralıktan dışarıyı gözetlemeye koyuldu. Kısa bir süre sonra,

- Biri geliyor, dedi.
- Çabuk yerine otur Robert, dedi Lort Glenarvan.

O sırada Lady Helena, kocasının kolunu tuttu.

- Edward, korkuyorum! Al şu tabancayı. Bizi Maorilerin eline bırakma. Gerekirse tabancayı kullan ve bizi öldür, dedi.

Lort, şaşkınlık içinde tabancayı aldı ve sakladı. Demek ki Maoriler, kadın tutsakların üzerini aramıyorlardı. Karısının tutsak olmaktansa ölmeyi tercih etmesi onu duygulandırdı. Lort Glenarvan böyle bir eşi olduğu için gurur duyuyordu.

Kulübeye giren yerli, tutsaklara kendisini takip etmelerini işaret etti. Hep birlikte dışarı çıktılar. Kai Kumu'nun karşısına dikildiler. Kabilenin ileri gelen savaşçıları da başkanın çevresinde toplanmışlardı. Başkanın yanı başında duran asik suratlı adamın adı Kara Tete'ydı. Dövmelerinden onun da önemli bir kişi olduğu anlaşılıyordu. Kai Kumu, Lort Glenarvan'ı sorguya çekti. İngiliz olup olmadıklarını sordu.

- Evet, ben de arkadaşlarım da İngiliz gezginleriz. Savaşçı değiliz, dedi Lort.

Kara Tete haykırdı:

- Bütün İngilizler düşmanımız!

Kai Kumu:

- Bizim büyücü Thonga sizinkilerin elinde tutsak. Bizde var teke tek adam değiştirmek. Büyücüye karşılık verimiz sen!

- Ben önemli bir kişi değilim. Ama şu ikikadın çok önemlidir. Onları verirseniz mutlaka büyücünüzle değiş tokuş yapacaklardır. İnanın bana, dedi Lort Glenarvan.

Kai Kumu kötü kötü baktı.

- Pis yabancı! Sen Kai Kumu'yu kandırmak istemek!

Sonra da Lady Helena'yı gösterdi.

- Ben anlamak, bu senin kadın!

Bunu duyan Kara Tete hemen atıldı.

- O benim artık!

Kadıncağz dehşetten deliye dönmüş hâlde bağırdı:

- Edward! Hayır, olamaz!

Lort Glenarvan, tek bir söz söylemeden kolunu kaldırdı.

Ardından bir silah sesi duyuldu ve Kara Tete düştü. Kara Tete ölmüştü. Bir anda ortalık karıştı. Savaşçılar Lort Glenarvan'ın üzerine üşüşüp onu etkisiz hâle getirdiler. Tabancasını aldılar. Etraftaki yerliler büyük savaşçıları öldüren bu yabancıyı parçalamak istiyordu. O anda Kai Kumu'nun gür sesi duyuldu.

- Tabu! Tabu!

Bu sözler üzerine öfkeli kalabalık geri çekildi. Tutsaklar yeniden kulübeye kapatıldılar ama aralarında Paganel ile Robert Grant yoktu. Kağışa sırasında bir yolunu bulup kaçmışlardı.

Kai Kumu, kabilenin hem başkanı hem de büyücüsüydü. Yerlilerin geleneklerine göre reisin "Tabu!" dediği kişilere kimse el süremezdi. Yoksa hemen Tanrı tarafından cezalandırılırlardı. İşte tutsaklar ölümden böylece kurtulabilmişlerdi. Reis değişik tokuş yapabilmek için onların bir süre daha yaşamasını istiyordu.

Aradan iki gün geçmişti. Kulübeye gelen kimse yoktu. Çünkü Maorilerde ölü, üçüncü günden önce gömülmezdi. Üçüncü günün sabahında kalabalık, sessiz bir şekilde alanda

toplandı. Tutsaklar kulübeden çıkartıldılar. ● anda bir hareketlilik yaşandı. Yorgunluktan bitkin bir savaşçı, kan ter içinde koşarak geldi. Büyüğü Thonga'nın İngilizler tarafından kurşuna dizildiğini haber verdi. Bunun üzerine başkan öfke dolu gözlerle tutsaklara baktı.

– Kötü, çok kötü! Yarın hepiniz ölecek gün doğarken, dedi.

Kara Tete'nin cenaze töreni başladı. Öbür dünyada yalnız olmaması için karısı da öldürülmüş, cesedi kocasının yanına konulmuştu. Biraz sonra danslar edildi, şarkılar söylendi. Cenazeler küçük bir dağın tepesinde taşındı. Burada tören yapılan bir yer vardı. Burası da “tabu” ilan edilmişti. Kimse artık buraya çıkamazdı.

Kulübe ye kapatılan tutsaklar çaresizlik içinde ölümü bekliyorlardı. Ama Paganel ile Robert'in kendilerine yardım gelebileceğine de inanıyorlardı. Songecelerini dua ederek geçirdiler. Kulübenin içinde bir ölüm sessizliği vardı. Sabaha karşı saat dört sularında arkası bir kayaya dayanmış olan duvardan tıkırtılar geldi. Sanki birileri dışarıdan toprağı kazıyordu. Sesi ilk duyan Binbaşı'ydı, hemen arkadaşlarını uyardı.

Kaptan John Mangles:

– Belki de bir hayvandır, dedi.

– Bizi kurtarmak için gelen Paganel ve Robert olabilir. Hadi hemen kazıp bakalım, dedi Lort Glenarvan.

Hep birlikte toprağı kazmaya başladılar. Yarım saat boyunca elleriyle, tırnaklarıyla nefes almaksızın kazdılar. Binbaşı

birden elini çekti. Bağırmamak için kendisini zor tutuyordu; keskin bir bıçak elinikesmişti. Aynı anda delikten bir bıçak ve el göründü. Bu Robert'til

Kısa zamanda deliği genişlettiler. Robert kulübeye girdi ve gözyaşları içindeki ablasına sarıldı. Beline uzun, sarmaşıklar dan örülmüş bir ipe dolanmıştı. Herkes merak içinde çocuğun nasıl olup da kaçabildiğini soruyordu. Cesur genç anlattı:

- O kargaşada bir anda kaçmaya başladım. Yerliler sizinle uğraşırken beni fark etme diler bile. İki gün boyunca korulukta gezindim durdum. Sonra böyle bir yol düşündüm ve işte size ulaştım sonunda. Hadi şimdi gidelim. Bu deliğin tam arkasında bir mağara var. O tarafa geçince kolayca kaçabiliriz.

- Peki Paganel nerede? Mağarada mı yoksa, diye sordu Lord Glenarvan.

- Ne! Bay Paganel burada değil mi? Onun da burada olduğunu sanıyordum, dedi Robert şaşkınlık içinde.

Acaba Paganel neredeydi? Zavallı coğrafyacının durumunu düşünüp üzüldüler. Kaybedilecek zaman yoktu. Delikten teker teker geçip mağaraya girdiler. Mağara dik bir yamaç üzerindeydi. Oradan geçebilmek için ipe ihtiyaçları vardı. Robert'in getirdiği sarmaşık bu iş için idealdi. Fakat pek sağlam olmadığından teker teker indiler. Beş dakika sonra hep birlikte göl kıyısından geçerek dağlara doğru kaçmaya başlamışlardı.

Ormadan, dinlenmeden sürekli koştular. Nihayet güneş kaçakların üzerine doğdu. Biraz sonra korkunç bir çığlık yan-

kılandı. Kaçıkları anlaşılmıştı. Siskalkınca üç yüz metre kadar aşağılarındaki yerlileri gördüler. Muhtemelen yerliler de tam o anda kaçıkları görmüştü. Kabilenin savaşçıları başkanlarının etrafında toplandılar. Sonra da hep birlikte kaçıkların peşine düştüler.

Müthiş bir kovalamaca başladı. Tepenin tek başına dimdik yükseliverdiği yaylaya vardıklarında, yerlilerle aralarındaki mesafenin azaldığını fark ettiler. Lort Glenarvan biraz daha acele edilmesini istedi. Ama Binbaşı Mac Nabbs, onları durdurdu.

- Hiç gereği yok Lort'um. Şuraya baksanıza, diyerek aşağıda kendilerini izleyen yerlileri gösterdi.

Maoriler nedense dağın eteklerinde durmuş bağırıyor, ellerini kollarını sallıyor, tüfeklerini ve baltalarını kaldırıp onları tehdit ediyorlardı. Ama hiçbirisi bir adım bile ilerlemiyorlardı.

Robert bunun sebebini anlamıştı.

- Bakın işte Kara Tete'nin mezarı. Herhâlde burası da kutsal bir yer!

Çocuk yanılmıyordu. Yukarı tarafta yeni dikilmiş kazıklar, bir çit oluştuyordu. Aceleyle oraya tırmandılar, tam içeri giriyorlardı ki Lort Glenarvan ansızın geri çekiliverdi.

- Sessiz olun. İçeride bir vahşi var!

Gerçekten de içeride geniş bir pelerine bürünmüş biri oturuyordu. Ancak arkası dönük olduğu için yüzü seçilemiyordu. İçerideki adam aniden geriye döndü. Herhâlde o da gelenleri fark etmişti.

- Oh! Çok şükür dostlarım, diyerek ayağa kalktı.

Bu Paganel'di. Büyük bir sevinç içinde kucaklaştılar. Bin-başlı heyecan içinde sordu:

- Profesör dostum, bu kadar zamandır nerelerdediniz?

Paganel nedense cevap bile vermek istemedi. Garip bir hâli vardı. Her zamanki eğlenceli, neşeli adam gitmiş sanki onun yerine sıkılgan, utangaç birisi gelmişti. Derin bir nefes alarak Kara Tete'nin öldürülmesinden sonra ortaya çıkan kargaşa sırasında nasıl kaçtığını anlattı. Zavallı coğrafyacı yangından kaçarken dohuya tutulmuştu. Bir Maori köyünden kurtulmuş ama başka bir Maori köyünün ortasına düşmüştü. Bu yeni kabilenin başkanı çok güzel İngilizce konuşan, daha hoşgörülü bir adamdı. Coğrafyacının dürbününü görünce ona büyük bir önem vermişti. Hatta öyle ki Paganel'in kaçmaması için onu bir sarmaşıkla kendisine bağlamıştı. Paganel sonunda bir yolunu bulup kaçmış ve dağa sığınmıştı.

Şimdi yeniden bütün ekip bir aradaydı. Mezarın içinde, Kara Tete'nin tüfekleri, mızrağı, baltası, bol bol barut ve menni bulunuyordu. On kişiyi on beş gün boyunca rahatlıkla besleyecek kadar da yiyecek bırakılmıştı.

Gece saat dokuzda, Bay Glenarvan ile John Mangles bir keşfe çıktılar. Vahşiler, tepeyi âdeta bir alev çemberiyle kuşatmıştı. Harekete geçmek için sabahı beklemeye karar verdiler. Gece hava çok soğumuştur ama neyse ki mezarda Kara Tete'nin sıcacık battaniyeleri vardı. Onlara sarınıp rahat bir uyku çektiler.

Ertesi sabah Paganel, planını açıkladı:

- Mademki buraya yerlilerin batıl inançları sayesinde sığınabildik, o hâlde yine onların boş inançlarının yardımıyla buradan kaçabiliriz.

- Peki ama nasıl, diye sordu Lort.

- Kai Kumu'ya, kutsal tabuyu çiğneyerek işlediğimiz günahın cezasını çektiğimizi gösterebiliriz. Yani onları öldüğümüzü inandırabilirsek kurtulmuş oluruz.

Bu kez Binbaşı sordu:

- Planın oldukça mantıklı. Peki ama onları öldüğümüzü nasıl inandıracağız?

- Bunu da düşündüm. Yer altından geçen güçlü bir sıcak su kaynağı var burada. Yeryüzüne çıkmaya can atıyor. İşte birazcık kazarsak çevremizi alevler sarmış gibi gösterebiliriz. Böylece adamları atlatırız. Mezara girip dışarıdakiler çekilip gidinceye kadar saklanırız.

Bu tasarı akıllıcaydı fakat bunun gerçekleştirilmesi aynı zamanda bir o kadar da zordu. Çok dikkatli davranmak gerekiyordu. Mezarın önündeki kocaman bir taşı, mezarlığın çitinden koparıkları kazıklarla kumıldattılar. Çok geçmeden, kayanın altındaki çatlaklardan kaynar buharlar fışkırmaya başladı. Kaya tamamen kalkınca toprak yarıldı, bir alev sütunu yükseldi. Bir yandan müthiş patlamalar olurken bir yandan da lav ve kaynar su seli tepeden aşağıya, yerlilerin konakladıkları yere doğru akmaya başladı. Yerliler var güçleriyle kaçıyorlardı.

Dağ bütün gece ateş kustu. Sabah olduğunda Kai Kumu, savaşçıların arasında idi. Bay Glenarvan uzaktan onu izliyordu. Başkan dağın eteklerine kadar geldi, kollarını uzatarak bir şeyler söyledi. Sonra hepsi birden çekip gittiler. Plan başarıyla tamamlanmıştı.

Gece bastırınca yola çıktılar. Kara Tete'nin mezarında buldukları silah, cephane ve yiyeceklerle, dağın yamaçlarından indiler. En ufak bir terslikle karşılaşmadan tepelerine geçtiler. Bir an önce uğursuz Taupao Gölü'nden uzaklaşmalıydılar.

Dört gün boyunca durmadan, kaynar su kaynaklarıyla, kükürt atarlarla dolubir bölgede ilerlediler. Nekamp yapacak bir yer ne de avlanacak hayvan vardı buralarda. Neredeyse açlıklamücadele etmek zorundaydılar, üstelik suları da azalmıştı. Yürümüyor, âdeta sürünüyorlardı. Böylece okyanus kıyısındaki Lottin köyüne vardılar. Kıyıda dolaşırlarken John Mangles, kumsala bırakılmış, altı kürekli bir kayık gördü. Hemen onu denize indirip bir an önce bu tehlikeli yerden kaçmak için küreklere asıldılar.

Lort Glenarvan ayağa kalkmış, ufku gözlüyordu. Birden gözlerini ovuşturarak bağırdı.

- Şuraya bakın! Bir gemi! Haydi dostlarım, asıl küreklere!

Paganel de dürbünüyle bakıyordu. Lort Glenarvan, dürbünü ondan aldı. Gözlerine inanamıyordu.

Sevinç Gözyaşları

Yeniden Duncan'da olmak muhteşem bir duyguydu. Sevinçten hepsi çığına dönmüş gibiydiler. İyi ama Duncan'ın burada ne işi vardı? Hepsinin aklında bu soru vardı. Neyse ki söze ilk başlayan Lort Glenarvan oldu.

- Burada olmanız mucize gibi bir şey oldu. Peki ama bu nasıl oldu Tom, diye sordu.

- Tabi ki sizin emrinizle geldik efendim!

- Benim emrimle mi?

- Evet efendim, 14 Ocak tarihli mesajınızda bu emri vermiştiniz. Ayrton adında bir tayfa getirdi.

Herkesin kafası karışmıştı. Hayretle birbirlerine baktılar. Tom Austin mektubu getirdi, okudular. Gerçekten de mesajda, geminin Yeni Zelanda'nın doğu kıyısında beklemesi yazıyordu. Paganel aniden yerinden sıçradı.

- İyi ama bu nasıl oldu? O notu ben yazmıştım. Neyse ki bu kez dalgınlığım işe yaradı. Öyle değil mi dostlarım?

Bir kahkaha tufanı koptu gemide.

Biraz sonra Lort Glenarvan, Tom Austin'e dönerek sordu:

- Peki ama söyler misiniz Ayrton'a ne oldu?

Tom Austin:

- Ayrton adlı adam rotayı Yeni Zelanda'ya çevirdiğimizi duyunca isyan çıkarmak istedi, ben de onu hapsedmek zorunda kaldım, dedi.

Şimdiden sonra ne yapılabilirdi? Herhâlde yapılabilecek en doğru şey eve dönmektir. Lort, önce Ayrton'la konuşmak istedi. Ayrton, bir şartla konuşmayı kabul edeceğini söyledi. Kendisini İngiliz makamlarına teslim etmek yerine ıssız bir adaya bırakmalarını istiyordu.

Bay Glenarvan bir süre düşündü, dostlarıyla konuştu. Sonra Ayrton'un isteğini kabul etti.

- Pekâlâ, siz kazandınız! Şimdi anlatın bakalım, Kaptan Grant hakkında neler biliyorsunuz?

Ayrton anlatmaya başladı:

- O zamanlar ben geminin ayfabasıydım. Britannia, Yeni Zelanda'ya doğru yol alırken gemide isyan çıkartmaya çalışmışım. Kaptan Grant da beni Avustralya kıyılarına bırakarak cezalandırmıştı. Bir süre sonra da tanımadığım bu topraklarda haydutlarla karşılaştım ve onların lideri oldum. Siz geldiğiniz zaman çiftliği soyarak üzereydik. Kaptandan bahsettiğiniz zaman çok şaşırdım, geminin battığını bilmiyordum. İnanın bana size bütün hikâyeyi anlattım.

Ayrton doğru söylüyordu. Onu dinledikten sonra tekrar kamarasına gönderdiler. Paganel, yine bir şeyler düşünüyordu.

- Şimdi hatırladım! Duncan'ı buraya getiren mektuba Yeni Zelanda yazmamın nedeni o sırada hep Yeni Zelanda'yı düşünüyor olmamdı. Belgedeki "aland" kelimesini nedense hiç Yeni Zelanda olarak yorumlamamıştık. Bence belgenin yorumu açık. Gemi Yeni Zelanda kıyılarında batmıştır.

Söylenecek bir şey yoktu. Belki de Paganel haklıydı. Yine de rotada hiçbir değişiklik yapmadan yollarına devam ettiler.

Paganel ile John Mangles haritayı inceleyerek Ayrton'u bırakacakları ıssız adayı belirlediler. Bu ada, otuzyedinci enlem dairesi üzerinde, Maria Theresa adlı küçük bir adaydı. Sakin geçen iki günlük bir yolculuktan sonra Maria Theresa'ya ulaşırlar. Ada, uzaktan bakılınca kocaman bir balınayı andırıyordu. Karanlık çöktüğü için karaya sabahleyin çıkmayakarar verdiler.

Gecenin ilerleyen saatlerinde Mary ve Robert güverteye çıkmıştı. Nedense ikisini de uyku tutmamıştı. İkisi de babalarını düşünüyordu. Ansızın, karanlığı bir ses vardı.

- Yardım edin! Buradayız!

Mary irkildi, bu babasının sesiydi. Robert de tanımıştı sesi. Deliler gibi bağrımaya başladılar.

- Baba! Baba!

Zavallı Mary bu heyecana dayanamayıp bayılmıştı. Robert ablasının başucundaydı.

- Yardım edin! Ablama bir şeyler oldu, diye bağırıyordu.

Gemideki herkes bir anda uyanarak güverteye koşmuştu. Kaptan John Mangles sevdiği genç kuzın bayılmış na çok üzül-müştü. Robert durmadan, duyduğu seslerden bahsediyordu. Fakat bu hiç kimsenin nandırıcı gelmiyordu.

Ertesi sabah, 8 Mart günü daha şafak sökerken bütün yol-cular güverte de toplanmıştı. Olaylı geceden sonra hep birlikte adayı keşfetmek istiyorlardı. Dürbünüyle etrafı kolaçan eden John Mangles haykırdı:

- Şuraya bakınız! Bu bir İngiliz bayrağı!

Kimse bir şey söylemiyordu. Bu ıssız, küçük adada birileri vardı demek ki. Akşam olanları düşünmeye başladılar. Acaba çocuklar gerçekten de babalarının sesini mi duymuşlardı? Yaklaştıkça kıyıda ki üç kişi daha rahat görülmüyordu.

Hiç vakit kaybetmeden denize bir sandal indirildi. Önce çocuklar, ardından da diğerleri sandala bindiler. Süratle yol almaya başladılar. Mary Grant hiç kırıktır içinde,

- Baba! Babacığım, diye bağıyordu.

Kıyıda ki adamlar açık seçik görülebiliyordu. Orta da ki adam iri yarı biriydi. Yüz hatlarından Mary ve Robert'in babaları olduğu açıkça anlaşıyordu. Evet, önceki gece çocuklar ya-nılmamışlardı, karşılardaki Kaptan Grant'ın ta kendisiydi.

Kaptan Grant, çocuklarını görünce heyecan içinde koşmaya başladı. Çocuklar da daha fazla dayanamayıp denize atladılar. Kuinsalda sevinç gözyaşları içinde babalarına sarıldılar. Man-zara görülmeye değ erdi. Herkes ağlıyordu.

Bir süre adada kalıp baba ve çocukların hasret gidermelerini beklediler. Sonra da hep birlikte Duncan'a döndüler. Kaptan Grant herkese bütün içtenliğiyle teşekkür ediyordu.

Evet, sonunda amaçlarına ulaşmışlardı. Paganel gözyaşlarını silerken herkesin merak ettiği soruyu sordu:

- Kaptan, lütfen söyler misiniz bize, şişeye koyduğunuz kâğıtlara neler yazmıştınız? Gerçi aradan iki koca yıl geçti, belki de her şeyi unutmuşsunuzdur.

Kaptan Grant içini çekti.

- ● günü ömrüm boyunca unutamam. Şöyle yazmıştım: "27 Haziran 1862 günü, Glasgow Limanı'na bağlı üç direkli Britannia gemisi, Güney yarıküresinde, Patagonya açıklarında batmıştır. Kaptan Grant ile iki tayfası, Tabor Adası'na ayak basmıştır. Orada müthiş bir yoksulluk içindeler. Acele ediniz! Yardıma gelmezseniz mahvolacaklar."

Paganel şaşkınlık içindeydi.

- Ne? Tabor Adası mı? İyi ama burası Maria Theresa Adası değil miydi?

- Haklısınız Bay Paganel. Ancak biliyorsunuz ki ben özellikle İngilizce, Almanca ve Fransızca olarak üç ayrı not yazmıştım. Bu küçük ada İngilizce ve Almanca hazırlanan haritalarda Maria Theresa'dır. Fransızca haritalarda ise Tabor Adası diye geçer. Demek bu yüzden nerede olduğumuzu anlayamadınız.

Paganel, duyduklarına inanamıyordu. Birden omzuna inen müthiş yumrukla sarsıldı. Binbaşı, bir kahkaha attı.

- Ünlü coğrafyacı ha! Ha ha haaaa!

Herkes hâlimden memnundu. Şimdi yapılacak şey önce Ayrton'u anlaştıkları gibi bu ıssız adaya bırakmaktı. Onu bir kayığa bindirerek bol miktarda yiyecek ve cephaneyle adaya gönderdiler. Kaptan Grant ve adamlarından kalan evcil hayvanlar ve kulübe de Ayrton'u bekliyordu.

Bu işi de hallettikten sonra geriye sadece eve dönmek kalıyordu. Herkesin yüzünde huzur ve mutluluk dolu bir gülüş vardı. Kaptan John Mangles gülele emir verdi:

- Tam yol ilerle!

Dönüş yolculuğu sakın geçti. Nihayet 10 Mayıs günü saat on birde gemi İskoçya'ya vardı. Lord Glenarvan ve dostları burada coşkulu bir kabalık tarafından karşılandılar. Herkes Kaptan Grant ile iki arkadaşının geri dönüşünü kutluyordu.

Bu yolculuk, herkesin hayatında bir şeylerin değişmesine sebep olmuştu. Lord Glenarvan ve eşi Lady Helena başkalarına yardımcı olmanın mutluluğunu yaşıyordu. Yolculuk sırasında birbirlerine âşık olan John Mangles ile Mary Grant ise kısa zamanda evlenmeye karar verdiler. Robert de tıpkı babası Kaptan Grant gibi denizci olmaya karar vermişti.

Dalgin coğrafyacı bu serüvenden sonra ünlü kâşat kat artırmıştı. Paganel de evlenmek istiyordu. Binbaşı Mac Nabbs'in kuzeni Arabella'yı beğeniyordu. Genç bayan da bu ilginç adamdan hoşlanıyordu. Ancak Paganel nedense bir türlü Arabella'ya evlenme teklif edemiyordu. Binbaşı, işin içinde başka bir şey

olduğunu anlamıştı. Sonunda coğrafyacı, ısrarlara dayanamayıp Maorilerdetutsakkaldığı günlerde, vücuduna dövme yapıldığını açıklamak zorunda kaldı. Zavallı Paganel şimdi göğsünde bir kuş dövm esi taşıyordu ve bundan çok utanıyordu. Binbaşı, biraz komik olsa da böyle bir şeyin önemi olmadığını söyleyerek coğrafyaciyı rahatlattı.

On beş gün sonra Malcolm Şatosu'nda görkemli bir düğün töreni yapıldı. Üstelik de çifte düğün... Mary Grant ile Kaptan John Mangles şık bir çift olmuşlardı. Paganel ile Arabella da birbirlerine oldukça yaklaşıyorlardı.

Kaptan Grant'ın dönüşü herkesi çok mutlu etmişti. Yaşadığı tehlikeli maceraya rağmen o, yeniden denizlere açılmak istiyordu. Lord Glenarvan, Duncan'ı Kaptan Grant'ın emrine vermişti. Kaptan Grant, kısa bir süre sonra oğlu Robert ve damadı Kaptan John Mangles ile birlikte yeniden denizlerdeydi.

KÜÇÜK OK

Küçük Ok'un akıllara zarar maceraları...

UYUZ İNEK NASIL BOĞA OLUR?

Baturcan kazık çakmak isterken Cüce Han'ın ak çadırını kara çadıra döndürür. Ceza olarak obadan kovulup adı geri alınır. Küçük Ok ve Ceren, Baturcan'ın adını geri alması için bir plan hazırlarlar. Baturcan, bu planı uygulayıp boğa güreşinde kahramanlığını gösterebilecek mi? Kötü kalpli Çin Veziri Zing'in gönderdiği korkunç Karaboğa ile baş edebilecek mi?

TEPIK OYUNU

Küçük Ok'un attığı Büyük Han damgalı top, Çin Sarayı'na kaçınca yeni bir macera başlar.

Topun geri alınması için barışçıl bir yol aranır. Tumar Han'ın emriyle Çin Hükümdarlığı ile bir tepik oyunu karşılaşması düzenlenir. Ödül ise damgalı toptur. Bir yanda Küçük Ok ve arkadaşları bir yanda ise Çinli profesyonel oyuncular... Bir savaş oyununa dönen bu karşılaşmayı Küçük Ok ve arkadaşları kazanıp damgalı topu geri alabilecek mi? Yoksa kendilerini yeni bir maceranın içinde mi bulacaklar?

KUYRUKSUZ AT

Geleneksel Bozkır at yarışları hem Cüce Han hem de Çin veziri Zing için çok önemlidir. Cüce Han'ın bu yarış için aldığı özel atın Kuyruğu Çinliler tarafından kesilir, törelere göre at obadan atılır. Kaşka adını verdiği bu atla yarışmaya katılmak isteyen Küçük Ok, bu duruma nasıl bir çözüm bulacak? Bu zorlu mücadeleyi kim kazanacak? Kaşka intikamını nasıl alacak?

Şafak Tavkul

Şafak Tavkul - Ahmet Kaya

112 sayfa • 15x21 cm

12+ Yaş

ordemyayinlari.com.tr

Kaptan Grant'ın Çocukları

Jules Verne

Mary ve Robert'in babaları Kaptan Grant, çıktığı bir deniz yolculuğundan geri dönmez. Çocuklar babalarının ölmediğine inanırlar. Babalarını bulmak için iz sürerek yola koyulurlar.

Dünya Klasikleri

1. Çocuk Kalbi	14. Don Kışot
2. Gulliver'in Gezileri	15. Küçük Kadınlar
3. Monte Cristo	16. Pinokyo
4. Alis Aynalar Ülkesinde	17. On Beş Yaşında Bir Kaptan
5. Oliver Twist	18. Pollyanna
6. Deniz Altında 20000 Fersah	19. Heidi
7. Defne Adası	20. Moby Dick
8. Üç Silahşorlar Kralın Hizmetinde	21. Kaptan Grant'ın Çocukları
9. Üç Silahşorlar Kraliçenin Hizmetinde	22. Peter Pan
10. Sefiller "Kozet"	23. Düşler Ülkesinin Kralı
11. Tom Sawyer	24. Lassie
12. Küçük Kemancı	25. Demir Yolu Çocukları
13. Seksen Günde Dünya Gezisi	

ISBN: 978-975-501-401-2

9 789755 014012

f/erdemcocukkitaplari

~/erdemcocuk

o/erdemyayin grubu

